

Euphonia

Revistă de cultură muzicală

Editată de

nr. 2, Anul I

• Decembrie 2010

„România are mult prea puțini
violoniști foarte buni” (10 - 11)

Operă & Operetă (22) Seară de jazz (24)

Fascinația naiului (29) Omagiu lui

Dinu Lipatti (4-8)

Euphonia

Revistă de cultură muzicală

Apare sub egida Consiliului Local al Municipiului Pitești și a Primăriei Municipiului Pitești

Editată de Filarmonica Pitești

Apare cu sprijinul Asociației culturale „Prietenii Filarmonicii”

Donații și sponsorizări: Filarmonica Pitești, cod fiscal nr. 22086364,
cont bancar: RO17TREZ0465010XXX005818 deschis la Trezoreria Pitești

Recital la Casa Memorială „Dinu Lipatti”

„Zilele Lipatti”, organizate
de către Radio Muzical,
au debutat printr-un
festival inedit

6

„Toată viața nu am făcut decât muzică”

Nu-mi place să vorbesc
despre mine. Zice unul:
uite-l și pe ăsta, se laudă!

12

„În muzică instrumentele joacă rolul culorilor folosite de pictor”

Toată bucuria din suflete
existentă până
acum trece fără să vrem

26

Cât la sută... românesc?

Jean Dumitrașcu

Aniversarea, la 2 noiembrie a.c., a 90 de ani de la întemeierea Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, a resuscitat promovarea componisticii de azi românești. În doar 10 zile, diverse instituții concertistice au pus în scenă nu mai puțin de 150 de lucrări create de 100 compozitori români contemporani. Filarmonica Pitești, prin grija maestrului flautist Ionuț-Bogdan Ștefănescu, a oferit publicului, deloc întâmplător, un spectacol intitulat sugestiv „Românesc 100%”. De altfel, abordarea repertoriului românesc este o constantă a noastră, încă de la înființare. Spre pildă, anul acesta, am inclus în program, în primă audiție absolută, lucrarea tânărului Laurențiu Ganea, „Geometria pentru orchestră”, ori cea a consacratului compozitor Liviu Dănceanu - „5 of Millenium, op. 98”. Ca să nu mai vorbim de programul special oferit de ansamblul „Remember Enescu”, de concertul exclusiv cu lucrări de Dinu Lipatti ori de „Liturgia în stil psaltic” de Paul Constantinescu. O surpriză enormă a făcut-o publicului piteștean maestrul ruso-german Andre Parfenov, care, ca bis, a oferit, în orchestrația proprie, la pian, celebra „Baladă” a lui Ciprian Porumbescu.

Ce-am constatat, ca reacție a publicului?! Cu George Enescu, indiscutabil, succesul e garantat. Firește, cu „Poema Română”, „Rapsodiile”, cu creațiile de tinerete (de care, însă, cum se știe, genialul compozitor s-a dezis la maturitate). Béla Bartók tot maghiar rămâne. În schimb, compozițiile lui Dinu Lipatti nu „au prins”. În programul „Românesc 100%” ropote de aplauze a smuls „Hora Staccato” a lui Grigoraș Dinicu, mai puțin creațiile Doinei Rotaru, Vasile Jianu ori Petre Elinescu, indiferent de măiestria lui Ionuț Ștefănescu și a lui Horia Maxim.

Explicațiile sunt multiple. În primul rând, creațiile compozitorilor români (și nu numai români) de azi sunt necunoscute marelui public. În ciuda eforturilor depuse de Radio România Muzical și TVR Cultural ori de organizarea a douăzeci de ediții deja a „Săptămânii internaționale a muzicii noi” și a Festivalului de muzică nouă „Meridian” de către U.C.M.R. În al doilea rând, în secolul XX, și, mai ales, în prezent, fiecare compozitor a căutat să „vină” cu altceva, pentru a nu fi acuzați de „influențe”. Fiindcă e literă de lege că dacă nu ești ALTFEL nu exiști. Cu Mahler s-a ajuns până la muzica atonală. Dar, pe la noi, s-a constatat că adaptările de inspirație folclorică au fost cele cu priză și care au rezistat, dovadă că încă nu suntem, nici în muzică, precum nici în literatură, la înălțimea folclorului nostru. În fine, ca ipoteză de lucru, decăderea compoziției a început o dată cu apariția, spre sfârșitul secolului al XIX-lea/începutul secolului XX, a primelor tratate de tehnică și artă a creației muzicale. Marii compozitori baroci și romantici oare după ce... manuale vor fi studiat înainte de a crea operele lor nepieritoare?!

Iar dacă nici la noi nu sunt cunoscuți/interpretați, ce pretenții să mai avem peste hotare? În cel mai recent „Larousse de la musique”, coordonat de Antoine Goléa și Marc Vignal (tradus în 2010 de către muzicologul Oltea Șerban-Pârâu) figurau, și ei expediați în câteva rânduri, doar George Enescu, Tiberiu Olah și Anatol Vieru. Nimic, de exemplu, despre Paul Constantinescu, probabil cel mai important compozitor român după Enescu. Având permisiunea Editurii „Larousse”, în ediția românească d-na Oltea Șerban-Pârâu a mai introdus încă 80 de compozitori români, de la Anton Pann și Ciprian Porumbescu, Mihail Jora, Pascal Bentoiu, Ionel Perlea, Gh. Dima și până la Doru Popovici ori Adrian Iorgulescu. În bună tradiție locală, parte din compozitori rămași pe dinafară va fi criticat, în gând măcar, și impozantul „Dicționar de mari muzicieni” apărut anul acesta la Univers Enciclopedic Gold.

Și totuși, rămâne întrebarea: cât la sută... românesc? Din 1948 și până în 1989, instituțiile de spectacole și concerte erau obligate să cuprindă, în programele de stagiu, și o „cotă” de 25% repertoriu românesc. Acum e bine, ești liber să alegi ce dorești, fiindcă atunci era cumplit, „nu se aproba programul”, după cum îmi mărturisise un fost director artistic, maestrul Dumitru Goia, fiindcă nu prea avea ce pune alături de Mozart, Beethoven, Chopin, Ceaikovski... Și erau, până în '89, interpretați, desigur, nu doar un Enescu, Jora, Constantinescu etc., ci și compozitori pe care numai dl. Viorel Cosma îi (mai) știe/consemnează în Lexicon, mai ales cei cu lucrări dedicate Partidului, trecuți „după” la index...

În acest context, pe umerii compozitorilor de azi stă o mare povară. Fiindcă numai pentru spiritele conservatoare, favorabile, în mod inevitabil, anchilozării creației, instaurarea noului, plecarea din tradiție – după expresia lui R. Guenon – echivalează cu „o ieșire din Ființă” (Heidegger), cu pierderea identității. Noroc că spiritul curge după un înțelept plan, nesesezabil, la timpul prezent, omului, recunoscându-se abia mai târziu, prin H. Rosemberg, instaurarea, în toate domeniile, a tradiției noului.

Euphonia

Director
Jean Dumitrașcu

Redactor-șef
Mihaela Fulgeanu Matei
Redactori asociați: Adrian Simeanu, Joe
Neguț, Serghie Bucur
Corector: Ion Teianu
Fotografii: Felix Cuceanu

ISSN 2066 - 9003
DTP: Smart Press s.r.l.
Tipar: Europroduct s.r.l.

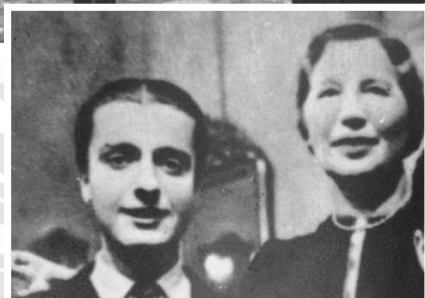
Sediul redacției:
Filarmonica Pitești, Casa Cărții, etaj 2, 110013
Tel. 0248.220111, fax: 0248.212548
e-mail: filarmonica_pitesti@yahoo.com

Comemorare

Dinu Lipatti

– câteva note pe claviatura vieții

Pianistul și compozitorul Dinu Lipatti (n. 19 martie 1917, București; d. 2 decembrie 1950, Geneva) este, după G. Enescu, cel mai important muzician român. Crescut într-o familie cu tradiție muzicală - tatăl său era un talentat violonist amator care studiasc cu Pablo Sarasate, mama o excelentă pianistă, iar naș la botez i-a fost George Enescu - i s-au recunoscut și cultivat din fragedă copilărie înclinațiile muzicale. A fost acceptat ca elev de exigenta profesoară de pian Florica Musicescu, care l-a ferit de mentalitatea unui „copil minune”, dându-i în schimb o educație artistică serioasă, care să-i permită dezvoltarea talentului său nativ.

Dinu Lipatti este admis la Conservatorul din București, pentru ca în 1933 să participe la concursul internațional de pian din Viena. Faptul că i s-a decernat doar al doilea premiu l-a determinat pe faimosul pianist francez Alfred Cortot să părăsească juriul în semn de protest. Cortot l-a invitat la Paris să-și continue sub conducerea sa studiile de pian la Ecole Normale de Musique. Aici ia și lecții de compoziție cu Paul Dukas și Nadia Boulanger și de artă dirijorală cu Charles Munch. În 1936 își începe cariera de pianist concertist în diverse orașe europene, reputația sa continuând să crească cu fiecare apariție în public. La începutul celui de Al Doilea Război Mondial revine la București unde dă recitaluri de pian ca solist sau acompaniându-l pe George Enescu. În 1943 pleacă în Elveția unde devine profesor de pian la Conservatorul din Geneva. Își continuă cariera concertistică în recitaluri de pian sau ca solist împreună cu orchestre dirijate de Herbert von Karajan sau Alceo Galliera, realizează în studiouri imprimări pe discuri. În timp ce se pregătea pentru un turneu de concerte în America se descoperă că suferă de leucemie. Se puneau mari speranțe în efectele curative ale Cortizonului, de curând descoperit, și cum preparatul era foarte scump, muzicieni ca Yehudi Menuhin, Igor Strawinski, Charles Munch au contribuit cu mari sume de bani pentru procurarea medicamentului. După o ameliorare aparentă, starea de sănătate a lui Lipatti continuă să se înrăutățească. La 16 septembrie 1950, deși slăbit fizic, are loc ultimul său concert public la Besançon (Franța). În partea a doua a recitalului intenționa să execute cele 14 Valsuri în Do diez minor de Frédéric Chopin. Puterile însă îl părăsesc, după o lungă pauză în care publicul nu s-a clintit din sală, Dinu Lipatti reapare pe scenă, se așează la pian și interpretează motivul «Jesus bleibet meine Freude» din cantata «Herz und Mund und Tat und Leben» de Johann Sebastian Bach. Cu această rugăciune s-a încheiat una din cele mai nobile, mai bogate și scurte cariere cunoscute în arta interpretativă modernă. Două luni și jumătate mai târziu, 2 decembrie 1950, Dinu Lipatti se stinge din viață în vârstă de

numai 33 de ani. Ultimile sale cuvinte au fost: «Nu-i de ajuns să fii mare compozitor ca să scrii muzica asta, trebuie să fi fost ales ca instrument al lui Dumnezeu». La vestea morții sale, marele pianist german Wilhelm Backhaus exclamă: «Nouă ne rămâne amintirea frumuseților pe care ni le-a dăruit și o profundă întristare».

Înregistrările pe discuri, cu toate imperfecțiunile tehnice de atunci, au rămas documente vii asupra artei pianistice a lui Dinu Lipatti, interpretări pline de căldură umană și înaltă desăvârșire stilistică, de finețe și noblețe spirituală, de poezie și grație. Multe din aceste imprimări au fost incluse de casa de discuri EMI în colecția «Unvergänglich - Unvergessen» (Nepieritoare - De neuitat). „Un artist de o spiritualitate divină», cum l-a numit Francis Poulenc, Lipatti prefera pentru înregistrări singurătatea studioului în care se putea concentra pentru a duce arta sa la perfecțiune. În repertoriul său prevelau operele unor

compozitori ca Bach, Mozart, Chopin, Bartók, dar și Schumann, Grieg, Ravel, Scarlatti. Era foarte exigent cu sine însuși și de o profundă modestie. Cum spunea pianista Clara

Haskil: „Dinu Lipatti dă impresia că se jenează cu propriul său geniu».

Compozițiile sale, printre care Fantezie pentru pian, vioară și violoncel (1936), Șatrarii, suită pentru orchestră Op. 2 (1934), Concertino în stil clasic pentru pian și orchestră de cameră Op. 3 (1936), Simfonie concertantă pentru două pian și orchestră de coarde Op. 5 (1938), Sonatină pentru mâna stângă (1941) au rămas în cea mai mare parte inedite în timpul vieții. Casa memorială Dinu Lipatti se află în satul Ciolcești, comuna Leordeni, Argeș. Sunt expuse obiecte care ilustrează viața și activitatea marelui pianist și compozitor român. Printre exponate se află un pian Bechstein și un bust al artistului, realizat de sculptorul Ion Irimescu. Liceul de Arte din Pitești, înființat în 1957, îi poartă numele. Ca și un alt liceu de muzică, din București. Din 1991, Filarmonica din Satu Mare și-a atribuit numele de Dinu Lipatti.

Recital la Casa Memorială „Dinu Lipatti”

„Zilele Lipatti”, organizate de către Radio Mușical, au debutat printr-un recital inedit desfășurat, la 21 noiembrie 2010, cu sprijinul Consiliului Județean Argeș, la Casa Memorială „Dinu Lipatti” din satul Ciolcești, comuna Leordeni, județul Argeș - reședință cunoscută și sub denumirea de Fundățeanca. O casă la care însuși Dinu Lipatti a lucrat la săvârșirea cărămizilor în timpul celui de-al doilea război mondial...

Programul recitalului, prezentat de Monica Isăcescu și Ștefan Costache, a însemnat, în prima parte, reîntâlnirea cu Mara Dobrescu - pianistă stabilită în prezent în capitala Franței. „Poloneza-fantezie op. 61” de Frédéric Chopin, interpretată pe pianul „Bechstein” - actualmente recondiționat - ce i-a aparținut lui Dinu Lipatti, iar în partea a doua tenorul Florin Diaconescu și pianista Verona Maier au prezentat șapte lieduri (din ciclul „Dragoste de poet”) de Robert Schumann, liedurile „Final”, „Amurg” și “Transfigurare” de Valentin Teodorian, „Valsul” și „La Diva de L’Empire” de Erik Satie și, în primă audiție românească, a celor patru lieduri pentru voce și pian compuse de Dinu Lipatti („Senzație”, “Îndrăgostitul”, „Cetatea durerii” și „Pașii”).

Cu acest prilej, d-na dr. Liliana Pavelescu a acordat medalii comemorative personalităților care au sprijinit proiectul: între acestea - Ion Iliescu, președinte de onoare al Fundației „Dinu și Valentin Lipatti”, Andrei Dimitriu și Nicolae Licareț - director general și, respectiv, director artistic ai Filarmonicii „George Enescu”, Irina Cajal - secretar de stat în Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Constantin Nicolescu – președintele Consiliului Județean Argeș.

(text și foto: I.T.)

Laureații Concursului Național de Pian

Duminică, 28 noiembrie, la București a avut loc Gala Concursului Național de Pian, în încheierea „Zilelor Lipatti”, eveniment organizat de Radio România Muzical și Consiliul Județean Argeș, cu ocazia împlinirii a 60 de ani de la moartea pianistului și compozitorului Dinu Lipatti. Competiția s-a desfășurat începând de luni, 22 noiembrie, în Sala Mică a Ateneului Român, la Centrul Național de Artă „Tinerimea Română” și în Studioul „Mihail Jora”. În deschiderea evenimentului, invitații au avut posibilitatea să admire, în premieră, o expoziție de fotografii realizate chiar de Dinu Lipatti, peisaje de la Ciolcești și fotografii de familie, dar și obiecte personale, printre care amintim bagheta primită de pianist cadou de la George Enescu, precum și certificatul de naștere și rochița în care a fost botezat Dinu Lipatti.

Laureații:

**La categoria I de vârstă (pianiști născuți între 1.01.1992 - 31.12.1996):*

Premiul III - Cristian Sandrin din București
Premiul II - Ionuț Cibotariu din București
Premiul I și Premiul Radio România Muzical - Alexandru-Cadmiel Boțac din Sighetu-Marmației.

Premiul special Lipatti acordat de Fundația „Dinu și Valentin Lipatti” - ex aequo Ionuț Cibotariu și Alexandru Ioan Lazar din Deva.
Excelența Sa domnul Vlad Alexandrescu, Ambasadorul României în Marele Ducat de Luxemburg, i-a oferit un premiu special lui Alexandru-Cadmiel Boțac - un recital în luna ianuarie 2011, la Ambasada României în Marele Ducat de Luxemburg.

**La categoria a II-a de vârstă (pianiști născuți între 1.01.1982 - 31.12.1991):*

Premiul III - Aurelia Visovan din Sighetu-Marmației
Premiul II - Mihaela Georgiana Fodor din Cluj Napoca
Premiul I și Premiul Radio România Muzical - Mihai Ritivoiu din București

Premiul special „Lipatti” acordat de Fundația „Dinu și Valentin Lipatti” - Valentin Mureșan din Brașov.

Muzeul Național „George Enescu” și Ambasada României în Elveția i-au oferit un premiu special lui Mihai Ritivoiu - un recital la Ambasada României la Berna.

De asemenea, Adriana Bera, prorector al Academiei de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj Napoca și membru în juriul acestei categorii, i-a oferit Aureliei Visovan un premiu special din partea Filarmonicii „Transilvania” din Cluj Napoca - un concert în cadrul ediției viitoare a Festivalului „Mozart”, în compania Orchestrei Filarmonicii din Cluj. Din partea Consiliului Județean Argeș, vicepreședintele Florin Tecau a înmănat premiile pianiștilor Alexandru Ioan Lazar și Ionuț Cibotariu - la categoria I, respectiv lui Valentin Mureșan - la categoria a II-a de vârstă.

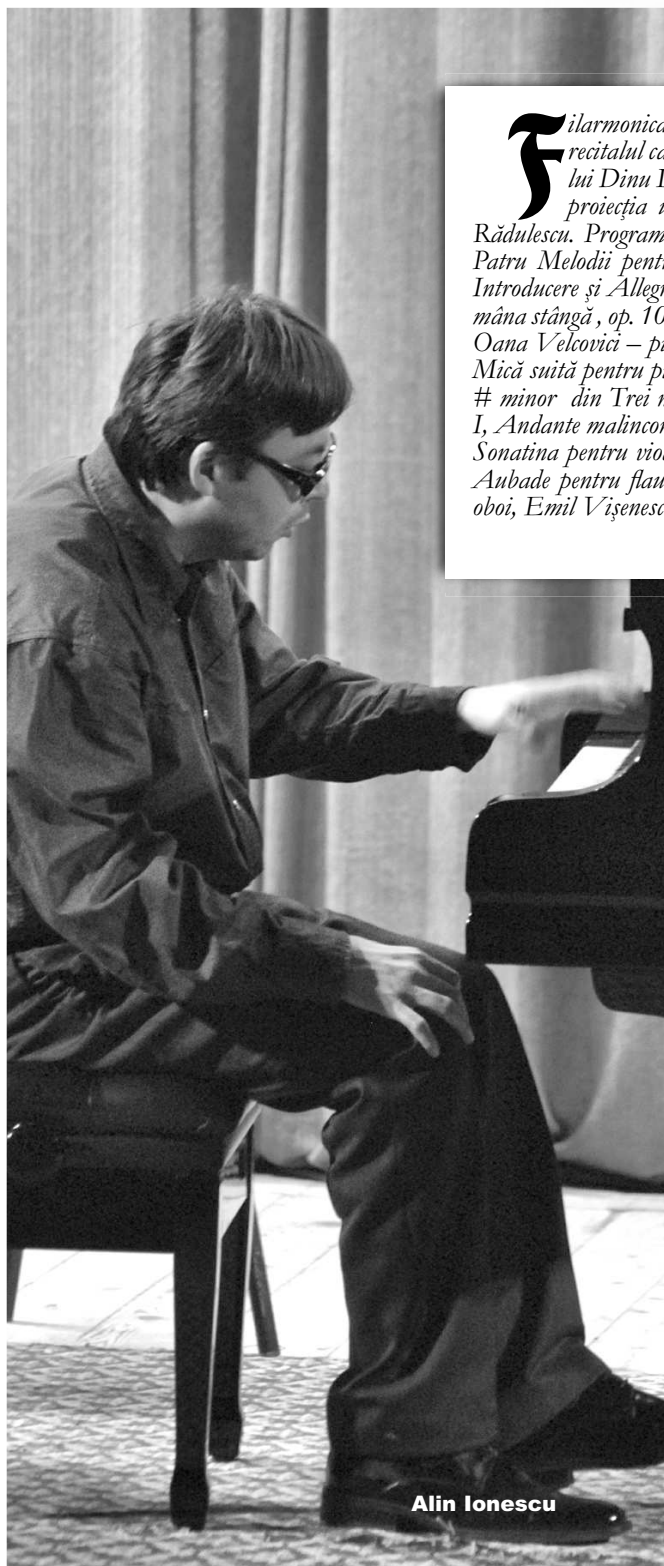
Gala Concursului Național de Pian a fost transmisă în direct la TVR Cultural și la Radio România Muzical.

Ionel Topoloveanu

Omagiul Filarmonicii Pitești

Filarmonica Pitești a organizat, la 8 decembrie, la Casa de Cultură a Sindicatelor Pitești, recitalul cameral „Dinu Lipatti – 60 de ani”. În deschidere, despre viața și personalitatea lui Dinu Lipatti au vorbit muzicologii Corneliu Rădulescu și Moise Mitulescu. A urmat proiecția unui emoționant film documentar despre Lipatti realizat de către Corneliu Rădulescu. Programul ce a urmat a cuprins exclusiv compoziții ale lui Dinu Lipatti, și anume: Patru Melodii pentru voce și pian (1945): Răzvan Săraru – tenor, Viorela Ciucur – pian; Introducere și Allegro pentru flaut solo (1939): Ana Chifu – flaut; Sonata pentru pian pentru mâna stângă, op. 10 (1941): Alin Ionescu – pian; Fantezie pentru vioară, violoncel și pian (1936): Oana Velcovici – pian, Raluca Stratulat – vioară, Eugen Bogdan Popa – violoncel; Preludiu din Mică suită pentru pian (1944); Nocturna pentru pian (Thème moldave) (1937); Nocturna în fa # minor din Trei nocturne franceze, op.6 (1939), Fantezie pentru pian solo, op.8 (1940) (partea I, Andante malinconico-Vivace, partea a IV-a, Allegretto cantabile) – Viniciu Moroianu – pian; Sonata pentru vioară și pian, op.1 (1933): Raluca Voicu – vioară, Corina Răducanu – pian; Aubade pentru flaut, oboi, clarinet, fagot (1949): Cătălin Oprîțoiu – flaut, Valentin Ghita – oboi, Emil Vișenescu – clarinet, Gabriel Sava – fagot.

(I.T.)

Alin Ionescu

Oana Velcovici, Raluca Stratulat și Eugen Bogdan Popa

Viorela Ciucur și Răzvan Săraru

Filarmonica Pitești a organizat al doilea curs

De la ucenicie la măiestrie în practica dirijorală

Primul proiect al U.N.M.B. finanțat din Fonduri Structurale Europene – și anume, cursul „De la ucenicie la măiestrie în practica dirijorală” – se desfășoară în perioada 01.04.2009 – 28.02.2011. Filarmonica Pitești este parteneră la acest proiect, alături de Filarmonica Ploiești și de Opera Națională din București.

Obiectivul general constă în: realizarea unui parteneriat de durată între universitate și instituții profesionale din domeniul muzical, ca potențiali angajatori, prin organizarea practicii artistice obligatorii din planul de învățământ al studenților.

Obiective specifice:

- Pregătirea studenților, prin stagii de practică pentru a face față cerințelor angajatorilor din domeniul vieții muzicale, și a celor impuse de conducerea unor ansambluri muzicale complexe și pentru realizarea corectă din punct de vedere a repertoriului specific acestor ansambluri (lucrări simfonice, vocal-simfonice, spectacole de operă sau operetă);
- Aplicarea cunoștințelor teoretice dobândite în cadrul cursului de dirijat și a celorlalte discipline muzicale fundamentale în practica dirijorală, în relația directă cu ansamblul orchestral/coral;
- Dezvoltarea unor competențe și abilități specifice, precum: eficiența lucrului cu instrumentiștii/coriștii, înțelegerea și abordarea exhaustivă a partiturii simfonice/corale, dezbateră și perspectiva critică asupra elementelor de stilistică dirijorală, formarea capacităților de atenție distributivă și a capacității de comunicare verbală și non-verbală;
- Dezvoltarea competențelor de comunicare și leadership în contextul real al practicii artistice în relație cu publicul salilor de concert; *O mai bună corelare a cerințelor practicii artistice cu conținutul disciplinelor cuprinse în curricula universitară.

În perioada 15-18 septembrie 2009, Filarmonica Pitești a organizat primul stagiu de pregătire, finalizat, la 18 septembrie, printr-un concert simfonic dirijat de masteranzi ai maestrului Horia Andreescu: Andrei Ștefan George Racu, Alexandru Solonaru, Eugen Popovici și Ștefan Gabriel Iliescu.

În perioada 13-16 septembrie 2010, Filarmonica Pitești a organizat un al doilea stagiu de pregătire, la care au participat tineri dirijori de la clasele maestrilor Cristian Brâncuși și Petru Andriesei: Rebecca-Diana Mihai, Alexandru-Ionuț Mija, Alexandru Ilie, Florin-Alexandru Grămadă. Profesor îndrumător: Alexandru Ganea. Pregătirea s-a finalizat prin dirijarea, de către cei patru studenți, a concertului susținut de orchestra simfonică a Filarmonicii Pitești la 16 septembrie 2010. În program: W.A. Mozart *Uvertura la Don Giovanni*, F. Schubert *Simfonia nr. 8 în si minor, Neterminata*, F. Mendelssohn *Simfonia nr. 4 în La major, Italiana*.

(Ion Teianu)

Euphonia
vă recomandă

REMUS MANOLEANU

MUZICA SUB SEMN LUDIC

Carl Orff.

VIAȚA ȘI OPERA

de CRISTINA MARIA SÂRBU

3
Colecția
MUZICA VIVA

GRIGORE CONSTANTINESCU

George
Enescu

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ, R.A.

Florin Ionescu-Galați:
**„Român
 puținii vi
 buni”**

-Stimate maestre, cunoscându-vă c.v.-ul, îmi puteți spune dacă marii artiști au copilărie?

-În cazul meu nu se poate vorbi de copilărie. Eu am început vioara la doi ani și jumătate, studiatul teoretic, ca să zic așa. După care, la 3 ani, am început efectiv să studiez la vioară. Deci, nu se poate vorbi de copilărie. Pentru mine, copilărie era momentul în care mă duceam la școală. În care, recunosc, nu făceam aproape nimic, puteam să mă joc, să mă distrez în pauze. Și cam asta era totul. În rest, acasă, era program de studiu. Asta mi-a fost copilăria. Când terminam cele 4-5 ore de studiat pe zi, cu un profesor sau cu taică-meu, atunci intervenea mama, care încerca să facă puțină istorie, geografie sau alte materii școlare.

-Dar nu regretați copilăria pierdută?

-Este foarte greu de spus dacă regret sau nu regret. Sigur că nu regret. Pentru că nu știu ce înseamnă să ai. Știți, ca și cum ai fi fost întrebat pe vremea lui Ceaușescu: „Regreți că nu ai televizor color acasă?”. De unde să știi, dacă nu ai?! Totuși, judecând după cele făcute de mine – concerte, concursuri internaționale și ce am mai făcut – pot să spun că nu regret nimic din ceea ce am făcut

până acum.

-Sunt convins că maestrul Ilarion Ionescu-Galați v-a testat de la cea mai fragedă vârstă, altfel nu v-ar fi îndrumat spre vioară...

-Da, desigur. Viața noastră a fost o viață îndeajuns de agitată, ca să spun așa. Noi, și-n ziua de azi, în 2010, considerăm că sistemul care dă roade este sistemul școlii muzicale rusești. Când am mers în școala primară, la șase ani și patru luni, pe primul plan era studiul vioarei. Și studiam în fiecare zi, înainte de a pleca la școală. Dimineața la 5,30 eram cu vioara în mână și, când tata era acasă, adică nu era în turnee, era la mine în cameră, alături. Indiferent dacă aveam gaze în sobă sau nu aveam, că era curent electric sau se aprindea o lumânare, o lampă. Studiam cu paltonul pe mine, cu fâșul, cu ce găseam, funcție de vreme.

-Ce vă anima?

-La vârsta de 7 ani, ori de 8, 9 și chiar 10 ani nu te poate anima nimic. Decât frica! Pentru că, la 7 ani, ce poate să te anime?!

-Poate concursurile la care puteați participa...

-Da, corect, concursuri, concerte... Eu

am participat la foarte multe concursuri. Unii le satirizează pe cele din cadrul Cântării României care sunt actualele olimpiade. Prima dată am luat locul al treilea la faza republicană. Am făcut primul meu concert cu orchestra la vârsta de șase ani și jumătate, alături de tatăl meu, cu Concertul nr. 1 de Bach, la Festivalul internațional al muzicii de cameră, avându-i în sală pe prof. George Manoliu, pe maestrul Ștefan Gheorghiu, care mi-a fost profesor, pe Avakian. De atunci, s-au scurs, iată, câteva decenii, am trecut prin 14 concursuri internaționale, printre care Paganini Sion, Enescu. Din cele 14, 13 le-am câștigat, unul l-am pierdut din motive de amor, la un concurs din Polonia!

-Se mai întâmplă!

-Da, se întâmplă și la case mai mari! Între timp, am ținut concerte pe trei continente, în săli mari, cum ar fi Carnegie Hall ș.a.

-Este greu de pătruns pe marile scene ale lumii?

-Este foarte-foarte greu de pătruns! Sistemele sunt cele știute de noi toți. Nu numai calitatea profesională primează. Exact ce-mi spunea acum câțiva ani Radu Lupu, la o întâlnire în străinătate: „Știți care e

ia are mult prea olonişti foarte

ultimul lucru care contează în ziua de azi?”. „Nu”, i-am spus maestrului. „Calitatea profesională!”. În fine, ar fi multe de spus la acest capitol. Sistemele de pătrundere sunt multiple. De cele mai puține ori sunt cele obiective, de cele mai multe ori sunt cele subiective. Ce sa va spun?! E un cuvânt pe care ne ferim să-l folosim în special în România, cel de „mafie”, dar e un cuvânt la modă. Eu prefer să-i spun „biseriçuță”. Parcă sună mai ortodox puțin!!! Dar, până la urmă, nu asta contează. Lumea vede, urechile aud...

-Iar timpul e cel mai bun judecător...

-Exact. Și-n timp se rezolvă toate lucrurile. Dar și ca-n alte meserii mai puțin cunoscute de marele public din punctul de vedere al efortului individului pentru a putea ajunge la nivelul ăsta sigur îți trebuie și un spate care să te împingă, să te ajute să promovezi. Nu numai talentul și munca contează!

-Ați simțit că sunteți receptat ca fiind băiatul maestrului?

-Sigur că da. De cele mai multe ori. E și un mic avantaj, dar dezavantajul e și mai mare. Mai ales când eram mai tânăr lumea

zice că e băiatul lui Galați, dar când vedea nivelul profesional se mai așezau lucrurile în sertărașele fiecăruia. Dar ca și Igor Oistrach, care are 70 de ani, el și acum e înebunit de faptul că e băiatul lui David Oestrach. Eu nu sunt înebunit de faptul că sunt băiatul lui Ilarion Galați. El e un magician al bățului, eu sunt violonist, el părăsind vioară acum 40 de ani. Deci, nu se poate spune că e vreo concurență.

-Apropo de concurență. Cu cine vă simțiți în concurență, în afară, desigur, de dvs. înșivă?

-Nu. În concurență... Cum să spun... Toți violoniștii buni au calități și defecte. Toți avem. Sunt unii care au mai multe. Sunt unii pe care îi iubește publicul pentru o anumită latură, pe alții pentru altă latură a expresivității, a cantilenii, a dulcegiilor. A acrobațiilor, a virtuozității. Nu mă apuc să fac nici un comentariu pe tema asta. România are mult prea puțini violoniști foarte buni pentru a putea să vorbim de o concurență între noi.

-Probabil, sunteți prieteni...

-Da. România are 4 sau 5 capete de afiș la vioară, frații Croitoru, Cristina Anghelescu,

Alexandru Tomescu. Alticineva nu îmi mai vine în minte. Deci, suntem mult prea puțini ca să stăm să facem concurențe sau să facem bisericuțe.

-Firește, la nivelul acesta nu se pune problema concurenței...

-Cum am spus, fiecare are calități, toți avem defecte. Trebuie să încercăm să ni le mascăm puțin față de public.

-Planuri de viitor.

-Tot ce am – concerte, recitaluri – în România, străinătate. Nu-mi place să vorbesc despre mine. Zice unul: uite-l și pe ăsta cum se laudă! Apar toate, încet-încet, pe pagina de pe internet, în c.v. Iar lumea noastră e una îndeajuns de mică, bine plasată pe orbită încât ca atunci când este ceva de bine să se vorbească îndeajuns de repede. Și de rău, firește. Dar, în general, se află repede ceea ce facem noi, cei care am reușit să scoatem capul mai mult decât ceilalți.

-Vă mulțumesc, scuze că v-am răpit din timp chiar înainte de repetiția generală...

-Eu vă mulțumesc pentru invitație, e o onoare, și mă bucur că am cunoscut orchestra dvs. din Pitești.

Jean Dumitrașcu

*Că în ziua de astăzi să
înființezi o filarmonică, e un
lucru extraordinar. Făcându-ți cel
ce ai înțeles, așzina: a celor
cu o susținere deosebită, imensă
mai coboși din nebita călă plicilor.
Gracii din tuta mura. / Ion Ionescu-Galați*

Ilarion Ionescu-Galați:

„Toată viața nu am făcut decât muzică”

-Stimate și dragă maestre Ilarion Ionescu-Galați, la început a fost vioara!

-Am înțeles, vreți să o luăm de la începuturi. Bine, începem cu studiul vioarei. Tatăl meu, care era îndeajuns de în vârstă când m-am născut eu – și fac o paranteză, mai am și alți frați din altă căsătorie a tatălui, am un frate de 96 de ani, general de cavalerie în rezervă, din Armata Regală; am mai avut un frate care s-a prăpădit în 1970 și mai am o soră, care a trăit în America, de 97 de ani. Noi suntem longevivi. Sper să fiu și eu!

-Doamne ajută!

-Așadar, tatăl meu a fost un mare amator de muzică, la limita între profesionalism și amator. Cânta la vioară, chitară, pian, din voce. Și și-a îndrumat toți copiii către cultură, către muzică, literatură. Ei, pe mine m-a îndrumat către muzică pentru că a descoperit el că aveam, la vârstă fragedă, ureche muzicală. Și la vârsta de 3 ani mi-a făcut, pe o Biblie mare, un portativ cu... bomboane puse pe cele cinci linii! Cine ghicea nota, mânca bomboana! De la bomboane a trecut la fructe, de la fructe la note de carton și în modul acesta am învățat notele. La 5 ani fără ceva am început cu adevărat studiul vioarei...

-Inedită metodă de predare...

-Da, e foarte bună metoda, pentru că implică o cointereseare permanentă a copilului. Începusem studiul, dar, din cauza războiului, în 1943-1944, am plecat din București din cauza bombardamentelor. Ne-am dus la Râul Sadului, undeva pe lângă Sibiu. Mama și-a mutat serviciul acolo și, sub îndrumarea tatălui, am început vioara, iar mai apoi mi-a luat profesori. În 1949 s-a înființat Școala de Muzică și de aici începe adevăratul progres al vieții mele muzicale, să zic așa. Școlile de muzică erau după metodele rusești, așa era atunci.

-Dar erau bune?

-Erau extraordinar de bune! Nu uitați că-n Rusia, la Marea Școală Gnesina din Moscova, copiii talentați aveau fiecare pedagog. Nu cânta unul la vioară fără pedagog de față. Și, ca să nu

cânte greșit, în cele două ore cât se studia la vioară, fiecare elev avea pedagogul alături. În afara școlii. Metode foarte bune, rușii au o tradiție nemaipomenită. De altfel, rușii excelează nu doar la instrumentele de coardă, ci și la pian, fără a mai vorbi de balet... Revenind în 1949. Aveam la Școala de Muzică materii ce nu se mai fac astăzi, ceea ce e un lucru rău. Făceam folclor, doi ani, nu se mai face, am făcut istoria instrumentelor, nu se mai face, aveam pian ca auxiliar; toți copiii trebuia să facă pianul pentru dezvoltarea urechii, erau caligrafie muzicală, orchestră, muzică de cameră. Acestea se mai fac și în zilele noastre, dar în școlile de muzică foarte puțin.

Așa se face că atunci când am intrat la Conservator am intrat la nivel de concertist. Pe de altă parte, era o grijă a statului român și a Ministerului Culturii pentru copiii talentați deosebită, să-i trimită la studii. Și unde să-i trimită în anii aceia?! Îi trimitea la ruși. Să nu uităm că Tiberiu Olah, maestrul Vintilă de la Iași, Alfred Mendelson, Anatol Vieru și mulți alții au studiat în URSS. Școala extraordinară! Ce profesori erau acolo? Oistrach, Hacıaturian, Șostakoviici ș.a. Sigur, sentimentele pe care le avem noi pentru ruși sunt unele ce au răsarit în urma războiului. Istoria a fost cum a fost, dar să nu uităm că au o școală de muzică extraordinară...

-Și o cultură, în general...

-Da, și sunt niște oameni! De câte ori am dirijat și la Leningrad, actualul Sankt Petersburg, și la Moscova, și la Minsk ș.a.m.d. am fost extrem de încântat. Și încă ceva. Au o viziune asupra muncii și asupra muzicii deosebită, un respect extraordinar. Când vorbesc de muzică stau cu coloana vertebrală dreaptă. De exemplu, marele violonist Pikaisen, când vorbește de profesorul David Oistrach, se ridică în picioare. Acolo am avut multe colaborări. Am cântat și cu Igor Oenstach și cu mulți soliști ruși, care mai de care mai bun. În fine... După ce am terminat Școala de Muzică, în 1952 a fost la noi un mare Festival Mondial al Tineretului

și Studentilor, un fel de întrecere între țările socialiste. Iar Școala de Muzică din București a participat la un cantonament de trei luni pentru acest festival, cu o orchestră enormă. Erau 16 la vioara I, 8 contrabași... Dirijor, maestrul Emanoil Iordănescu, Dumnezeu să-l ierte. Și am cântat „Ciobănașul” și „Olteneasca” de Paul Constantinescu cu acompaniamente. Cu Avi Abramovici am făcut Rondo capricioso. Am făcut, printre altele, și Uvertura „Măestrii cântăreți din Nuremberg” de Wagner. Toată orchestra cânta pe dinafară, fără pupitre! Se studiasse 3 luni! Și acum le știu, notă cu notă. Viața din cantonament era foarte dură, dar plăcută, repetiții dimineața, la prânz și seara. Era o foame atunci în București, dar noi aveam de toate – roșii, prăjituri, ciocolată. Ca pe niște boieri ne-au tratat. Abia după acest eveniment am intrat la Conservator, la vioară. Am obținut premii, sunt în CV.

-Da, c.v.-ul dumneavoastră e realimente impresionant. Cum ați ajuns dirijor?

-La vârsta de 6 ani m-a dus tata la Operă, unde am văzut o operă ce nu se mai joacă azi, sau prea puțin, pentru copii, Capra cu trei iezi. Cred că este compusă de Alexandru Zirra. Foarte atractiv-ursul era îmbrăcat în urs, lupul-lup, iezi costumați ca la carte, mi-au rămas în memorie. Cine dirija? arele dirijor de operă Jean Bobescu, din familia Bobescu, neam de talentați din Craiova. Eu am fost prieten și am discuri cu Lola Bobescu, marea violonistă, cu Constantin Bobescu. Acesta a cântat cu Enescu în cvartet celebru. Enescu vioara I, Constantin Bobescu vioara II, Alexandru Rădulescu-violă și Teodor Lupu la violoncel. Mi-au fost profesori și Constantin Bobescu și Alexandru Rădulescu, și Bobescu. În afară de Enescu. Pe Enescu l-am văzut o singură dată, tot la 6 ani. Și-i zic lui tata, la Operă, aveam și eu 3 ani de muzică, nu eram inocent... „tată, eu asta vreau să fac!” Mi-a intrat dirijatul în suflet. Și nu mi-a ieșit până în ziua de azi! Așadar, la vârsta de 6 ani am început eu să ascult la patefon muzică de operă, uverturi. Eu dădeam din mână, făceam pe dirijorul, cum văzusem la Operă. Când am intrat la Școala de Muzică, Elenescu a observat că am atracție către chestia asta. El mi-a pus bățul în mână și a început să mă învețe. 13 ani aveam. Am făcut cu el, și cu Mircea Basarab. Am luat bursele de la Paris, le știți. La prima, Voicu a intervenit, îi sunt recunoscător toată viața, m-a iubit foarte mult, și eu l-am iubit. A fost și nașul meu de cununie, și al lui Florin de botez. Iar Mădălin Voicu mi-a fost elev. Îl cam cafteam!!! Era puturos. Mi-a zis maestrul Voicu: „mă, nu-l mai bate, e băiatul meu!” I-am spus: „dar, maestre, nu studiază!”... „Lasă,

bă, că studiez eu și pentru el!”

- Vă întrerup. Cum era Ion Voicu?

- A fost extraordinar de drăguț, un om extraordinar, un suflet extraordinar, nu doar un mare artist. A fost iubit de toată lumea. A fost de o modestie extraordinară, de o sinceritate copleșitoare.

- Reveniți, vă rog, la începuturile carierei de dirijor...

- După ce am terminat Conservatorul, cu tot felul de premii, am făcut o carieră de 10 ani de violonist concertist. Am cântat în primă audiție Concertul lui Șostakovici în România. S-a imprimat discul. La Paris, din 1965, am studiat 3 ani la Ecole Superior de Musique, cu dirijorii Pierre Dervaux și Charles Munch, licența, în 1968, cu premiul I. Apoi, în 1970, am făcut un an în America. Și am făcut cu marele Leopold Stokowsky la New York și cu Eugen Ormandi la Curtis Institute la Philadelphia. Încet-încet, am făcut o oarecare carieră. Că nu pot spune că am făcut carieră în timpul acela. Carieră însemna să poți să dirijezi la Paris, Berlin de câteva ori pe an. Nu se putea.

- Era greu de plecat.

- Și greu de plecat, și greu de ajuns. Și mai erau impresarii. De pildă, din America, marele Leopold Stokowsky, avea 90 de ani, m-a recomandat unui mare impresar, Arthur Jackson, cel care l-a adus pe Enescu în SUA. Âla mi-a făcut un contract de exclusivitate pe 10 ani. L-am adus în țară. Și mi l-au pierdut cei de la A.R.I.A. Asta e. Am dirijat mult în Elveția, în Suedia, la Tokio de multe ori, în China, toată Europa.

Vreau să vă spun că două satisfacții mari am avut. Atunci când am putut să fac din orchestra din Brașov câștigătoare locului I, de fiecare dată, la concursurile de pe vremea ai, Cântarea României, care nu erau concursuri politice, erau concursuri profesionale. Veneam cu orchestra la București...

- Erați în concurență cu Filarmonica „G. Enescu”...

- Da, concurență cu Enescu. Cu Concertul de Paul Constantinescu și cu Concertul de coarde de Ion Dumitrescu am luat premiul, peste filarmonicile din București și Cluj. Studiam foarte mult cu orchestra. Erau și dirijorii. Baci, care a creat marea orchestră din Iași, a fost Bălan, pentru care am o stimă deosebită, la Bacău. Din păcate, n-am avut niciodată sală de repetiții și concerte la Brașov. O orchestră ce are 130-140 de ani...

- La Pitești, va fi gata un sediu propriu în 2014.

- Să vă ajute Dumnezeu! Asta a fost marea

satisfacție ce am avut-o cu orchestra din Brașov în turneele pe care le-am avut în Italia, în Spania, în Polonia, în Rusia, în Germania etc. Astăzi nu se mai fac. A doua satisfacție e fiul meu. Care e propriul meu elev, unul dintre puținii mei elevi. A început cu mine, sub îndrumarea mea, și a făcut cariera pe care o are și cântă cum cântă.

- Nu v-ați gândit să faceți pregătire cu altcineva?

- A făcut la Conservator cu Ștefan Gheorghiu. Și Ștefan Gheorghiu mi-a zis: „de ce nu faci tu cu el?”

- Mă gândeam că aplicați modelul Ion Voicu-Mădălin...

- Cum să spun... Între timp, am avut contracte permanente în străinătate, am fost și director, 25 de ani, al Filarmonicii din Istanbul. În Elveția, la Vinteuil am avut stagii permanente, în Suedia la fel... cam plecat.

- O viață dedicată muzicii!

- Nu am făcut altceva decât atât! Decât muzică. Am și cântat, am devenit dirijor, am fost și profesor la Michigan State University, am făcut cursuri de măiestrie la Ohio, la Universitatea Kent. Am dirijat cu soliști mari, ca E. Zuckermann, Ruggiero Ricci, cu Li Min Cian, Daniil Safran, cu Magda Tagliaferro, cu Igor Oistrach, cu Lazăr Bermann, cu băiatul lui Lazăr Bermann, cu Lola Bobescu, cu Ion Voicu, cu Valentin Gheorghiu, cu Dan Grigore, cu Radu Aldulescu, cu Orlova, cu Radu Lupu...

- Există un secret al succesului?

- Să fii pregătit profesional. Să convingi lumea de ceea ce faci. Și ca dirijor trebuie să convingi orchestra că ai ce să cauți acolo, în fața lor. Orchestra te miroase. Indiferent, dacă e orchestră mai mică sau mai mare, imediat te miroase dacă stai bine în șa. Exact ca un călăreț. Dacă nu, te dă calul jos. Fratele meu mi-a spus că calul în instinctul lui e să te dea jos. Ca la rodeo. Fiește, mai depinde și de caracter, sunt și „cai” cu nărav.

- Dincolo de calitățile profesionale, mai trebuie ceva?

- Sunt enorm de multe lucruri care nu se învață în școală, trebuie să ți le dea Dumnezeu. De aceea nu poate să facă oricine meseria asta. Și eu pot să desenez o masă și un scaun, dar nu am ce să fac cu ele, nu sunt pictor.

- Dvs. aveți în față orchestra, în spate publicul... Trebuie să știți transmiți.

- Da, trebuie să ai dublă transmisie. Astea sunt și lucruri care se și învață, dar sunt și lucruri cu care te naști. Se învață teoria, se învață arta ca dirijor, dar există foarte multe care nu se învață.

- V-am auzit la repetiții spunând că muzica

nu se scrie!

- Păi, muzica nu e scrisă pe note! Muzica scrie pe note CE să cânti, dar nu CUM să cânti. Nu se poate scrie muzica pe note. Muzica e în suflet, muzica e în instinct, în știința muzicii, în cap. Și dacă poți să emiți pe instrument sunete cu muzică și sunete fără muzică, sunete care au feeling și care nu au feeling. Asta e o treabă foarte complicată. Deci, teoria sunetului, pe care Sergiu Celibidache a dezvoltat-o ca nimeni altul, și de la care toți dirijorii și-au înmuat pana și bagheta în știința lui Celibidache, unii mai mult, alții mai puțin, unii au prins numai gestică, alții au prins numai gândirea. Dar nu gestică e importantă, ci ce formează gestică-gândirea muzicală a acestui genial muzician care a fost Sergiu Celibidache. Păcat că n-a putut să vină să facă niște cursuri aici în România. Aveam nevoie de el, pentru că alta era viața muzicală din România de azi! Vedeți, personalitățile muzicale au fost eliminate în ziua de azi, și muzica e condusă de oameni care nu iubesc muzica. Puțini sunt...

Dvs aveți noroc aici cu un primar. Care e un om de cultură. L-am văzut în dedicația pe care mi-a dat-o pe acea monografie. O splendidă frază. Se vede că e om de cultură. De altfel, de la intrarea în birou m-au frapat icoanele de pe pereți. I-am și spus: omul sfințește locul.

Dvs ați înființat o orchestră aici. În alte părți s-au desființat. Am auzit și că aveți un public extraordinar, diseară am să văd... Am ieșit pe stradă, am văzut că aveți un centru extraordinar de frumos, foarte modern.

Mi-a făcut mare plăcere la Pitești. Contactul cu orchestra, după cum ați văzut, a fost foarte cald, m-au iubit și stimat, și pe mine și pe Florin ne-au aplaudat, și să sperăm că diseară să iasă un concert bun.

- Există un preț al celebrității?

- Nu pot să spun așa ceva! În orice caz, poți să-ți propui de o mie de ori să devii „celebru”, dar nu o să reușești.

- Deci, nu-s suficiente voința, talentul, munca?

- Nu. În afară de talent, primul lucru obligatoriu, să muncești foarte mult, să știi foarte bine, să repeți cu orchestra trebuie să ai și puțin noroc în meseria asta. Unii au avut numai noroc, nu prea au avut talent. Îi cam știe lumea și se cunoaște la public.

- Vă mulțumesc pentru timpul acordat.

- E prima oară când vin la Filarmonica Pitești și sper să revenim. Sunt multe de făcut împreună.

**- Noi vă mulțumim. Rămânem în legătură!
Jean Dumitrașcu**

Nicolae Brânzeu a înființat Filarmonica Arad

Compozitorul și dirijorul Nicolae Brânzeu s-a născut la Pitești, la 28 decembrie 1907, la Pitești, fiul lui Nicolae și Mariei Brânzeu, fostă Apostol-Gheorghiu din Văleni-Muscel. Tatăl său, născut la Roșia de Secaș, Alba, a fost profesor de limba latină la Liceul „I.C. Brătianu” și prefect al județului Argeș în două rânduri, 1908-1910 și 1914-1916. Cum arătam în volumul „Eminescu și Argeșul”, Nicolae Brânzeu semnează, la 20 de ani, în nr. 48/1889 al revistei „Familia”, un articol de o rară sensibilitate despre Eminescu. De altfel, dragostea pentru Eminescu se va transmite și fiului său, dovadă cantată Trecut-au anii ori oratoriul compus la apogeul creației sale, *Luceafărul*. Nicolae Brânzeu-tatăl mai este autorul broșurilor: „Politica conservatoare în școli” (1900), „Expunere a situațiunii județului Argeș” (1907), „Conferințe administrative” (1909), „Lărgirea bazei electorale” (1918) ș.a. A ajuns la Pitești prin decret regal, la 5 februarie 1896, ca revizor școlar al județului Argeș, apoi profesor. În 1907 pune bazele Societății literare „Junimea” la Liceul „I.C. Brătianu”. De menționat că după ocuparea Piteștiului de către trupele germane, în noiembrie 1916, Nicolae Brânzeu este numit prefect al județului Neamț, până la sfârșitul primului război mondial. Se înțelege că și familia îl urmează în acest refugiu...

Jean Dumitrașcu

Nicolae Brânzeu-fiul și-a început educația muzicală în orașul natal, avându-i ca profesori pe Maria Lerescu și Lucia Stănescu. A urmat apoi Conservatorul din București, unde i-a cunoscut pe compozitorii Dumitru Georgescu-Kiriac, Alfonso Castaldi, Mihail Jora și Dimitrie Cuclin. În anul 1931 a absolvit și Facultatea de Drept din București). Brânzeu și-a continuat studiile la Schola Cantorum din Paris, sub îndrumarea compozitorului și muzicologului Vincent d'Indy. Revenit în țară, în perioada interbelică s-a afirmat ca pianist, profesând la Conservatorul bucureștean. Treptat, ca și alți tineri din elita bucureșteană, este atras de Mișcarea Legionară (fără a fi membru, dar pentru care, ulterior, are multe de pățimit), fiind prieten apropiat cu scriitorii Emil Cioran, Radu Gyr, Mircea Eliade, Lucian Blaga, Dan Botta, Vasile Voiculescu ori cu muzicienii George Georgescu și Dimitrie Cuclin. De subliniat că Nae Ionescu scria: „Prin muzica dumneavoastră, maestre Nicolae Brânzeu, arta noastră sonoră poate privi, de la egal la egal, pe aceea din tragicul nostru secol XX din vestul european!”, iar Mircea Eliade consemna: „Nicolae Brânzeu a îmbinat, cu o puternică forță emoțională, lirismul și dramatismul, într-o muzică de aleasă inspirație și foarte personală”.

Creația lui Brânzeu cuprinde genuri diverse, însă remarcabile sunt creațiile pentru teatru liric. Stilistica muzicii lui se încadrează în modernismul de tip neoromantic insuflat la Schola Cantorum. Brânzeu va îmbina neoromantismul cu idei de inspirație folclorică. O altă influență în muzica lui Brânzeu este expresionismul. Astfel, opera *Săptămâna luminată* (1943) este prima operă românească

cu o astfel de orientare. După 1990, lucrarea nu a fost inclusă în repertoriile operelor din România. Pentru activitatea sa, Brânzeu a fost distins cu Premiul II George Enescu (1934) și cu Premiul I George Enescu (1942), precum și cu Ordinul Meritul Cultural (1968).

Perioada de grație este cea de până în 1947. Compozițiile sale îi sunt dirijate pe principalele scene ale țării: Filarmonica George Enescu –

dirijor George Georgescu, Orchestra Radio – dirijor Ionel Perlea, de Opera Națională, la Cluj. Din cauza „dosarului”, după 1948 se retrage din București, numai marea dragoste pentru muzică determinându-l să mimeze o adaptare la noul regim politic. A rămas, însă, consecvent cu sine, prioritate având, în compozițiile sale vocal-simfonice și camerale, creațiile unor mari scriitori români.

În 1948, piteșteanul înființează Filarmonica din Arad, unde contribuie decisiv la profesionalizarea orchestrei și a corului și unde își încheie îndelunga carieră muzicală. În prezent, nepotul său, regizorul Nicolae Mihai Brânzeu, duce mai departe, la Arad, vocația artistică a acestei familii.

Pentru liedurile sale, Brânzeu a fost criticat în anii 1950 de către așa-zisul „grup Matei Socor”. Ca urmare, numele lui Brânzeu a fost cenzurat un deceniu de către regimul politic din țară. Decedează la Arad, la 7 august 1983. Din păcate, doar Filarmonica de Stat din Arad mai include în repertoriile sale lucrări de Nicolae Brânzeu!!! Asta apropo de filarmonica noastră! De remarcat faptul că marele compozitor și dirijor a rămas toată viața legat de Pitești. Dovezi: prima compoziție, din 1926, a lui N. Brânzeu este dedicată Societății „Junimea” pe care o frecventase, iar în 1966, cu ocazia centenarului Liceului „Brătianu/Bălcescu”, compune *Imnul Liceului din Pitești*, pentru cor mixt, pian și orchestră de coarde, pe versuri de D. Al. Nanu.

În anul 2006, muzicologul Doru Popovici publică volumul exhaustiv „Compozitorul, dirijorul și profesorul Nicolae Brânzeu”, la Editura Amurg sentimental, București, aflat în biblioteca Filarmonicii Pitești.

MUZICĂ CORALĂ

- Imnul „Junimii” pentru cor bărbătesc, pe versuri de C. Papastate – 1926;
- Foaie verde, firul ierbii; prelucrare de folclor pentru bariton, cor mixt și pian – 1960;
- De dor; prelucrare de folclor pentru soprană, cor mixt a capella – 1960;
- Imnul Liceului din Pitești, pentru cor mixt, pian și orchestră de coarde, versuri de D. Al. Nanu – 1966;
- Cântec de leagăn pentru Nicolae Bălcescu, pentru mezzosoprană și cor mixt, versuri de Volbură Poiană-Năsturaș – 1967;
- Cinci coruri a capella, versuri de Duliu Zamfierscu, pentru cor mixt (Preludiu, Vara, Fluture, Noapte bună, Barza) – 1972;
- Trei coruri pe versuri de Mihai Eminescu, pentru cor mixt (Veneția, La steaua -cu pian, Stelele-n cer - cu pian) – 1972.

Teatru liric:

- *Monna Vanna (după Maurice Maeterlinck) – 1934, scenă dramatică; Săptămâna luminată (libret de Constantin Pavel, după piesa lui Mihail Săulescu) – premiera: 29.IV.1943, Opera Națională din București;
- *Scufița Roșie – operetă-feeerie pentru copii, premieră: 1949, Teatrul de Stat Arad;
- *Piatra din casă – 1951 (vodevil după textul lui Vasile Alecsandri);
- Aladin și lampa fermecată – muzică de scenă, premieră: 1958, Teatrul de marionete Arad;
- *Cruciada copiilor – 1961, dramă-muzicală în trei acte după piesa de teatru a lui Lucian Blaga;
- *Dragostea triumfă – 1968, operă comică în trei acte, libret de Gheorghe Haiduc, premieră Filarmonica de stat Arad;
- *Monna Vanna – 1976, dramă muzicală în trei acte după piesa de teatru a lui Maurice Maeterlinck;
- *Zăna Zorilor – 1981, operă-feeerie în 3 acte, libret de L. Emandi după basmul cu același nume a lui Ioan Slavici.

Muzică vocală:

- *Trei poeme pentru bas și pian (orchestră), versuri de Vasile Voiculescu (Coiful de aur, Cheia de aur, Zănela de aur) – 1943;
- *Iisus din copilărie, pentru bas și pian (orchestră), versuri de Vasile Voiculescu – 1946;
- *Cântec haiducesc, pentru voce și pian, pe versuri populare – 1949;
- *Când amintirile, pentru voce și pian, versuri Mihai Eminescu – 1955;
- *Colind uitat, pentru voce și pian, versuri de Vasile Voiculescu – 1955;
- *Pe pașiștile verzi, pentru voce și pian, versuri de C. Bălcescu – 1958;
- *Mi-ești dragă, pentru voce și pian, versuri de D. Al. Nanu – 1960;
- *5 Lieduri, pentru tenor și pian, versuri de Lucian Blaga (Cresc amintirile, Fiorul, Vreau să joc, Gorunul, Liniște) – 1970;
- *Strada stânjeneilor albaștri, pentru voce și pian, versuri de Afrodita Surdeanu – 1970;
- *Lieduri, pentru voce și pian, versuri de Simona Lecca (Ție, Cântec) – 1970;
- *Noapte bună, pentru voce și pian, versuri de Duiliu Zamfirescu – 1970;
- *Inscripție pe amintiri, pentru bariton și pian, versuri de Lucian Emandi – 1977.

Muzică de cameră:

- *Cvartetul pentru pian și coarde – 1935;
- *Cvintetul pentru pian și suflători – 1957;
- *Sonată pentru clarinet și pian – 1961; transcriere pentru vioară și pian – 1963;
- *Sonată pentru pian – 1965;
- *Sonată pentru vioară solo – 1966;
- *Sonată pentru violoncel și pian – 1970.

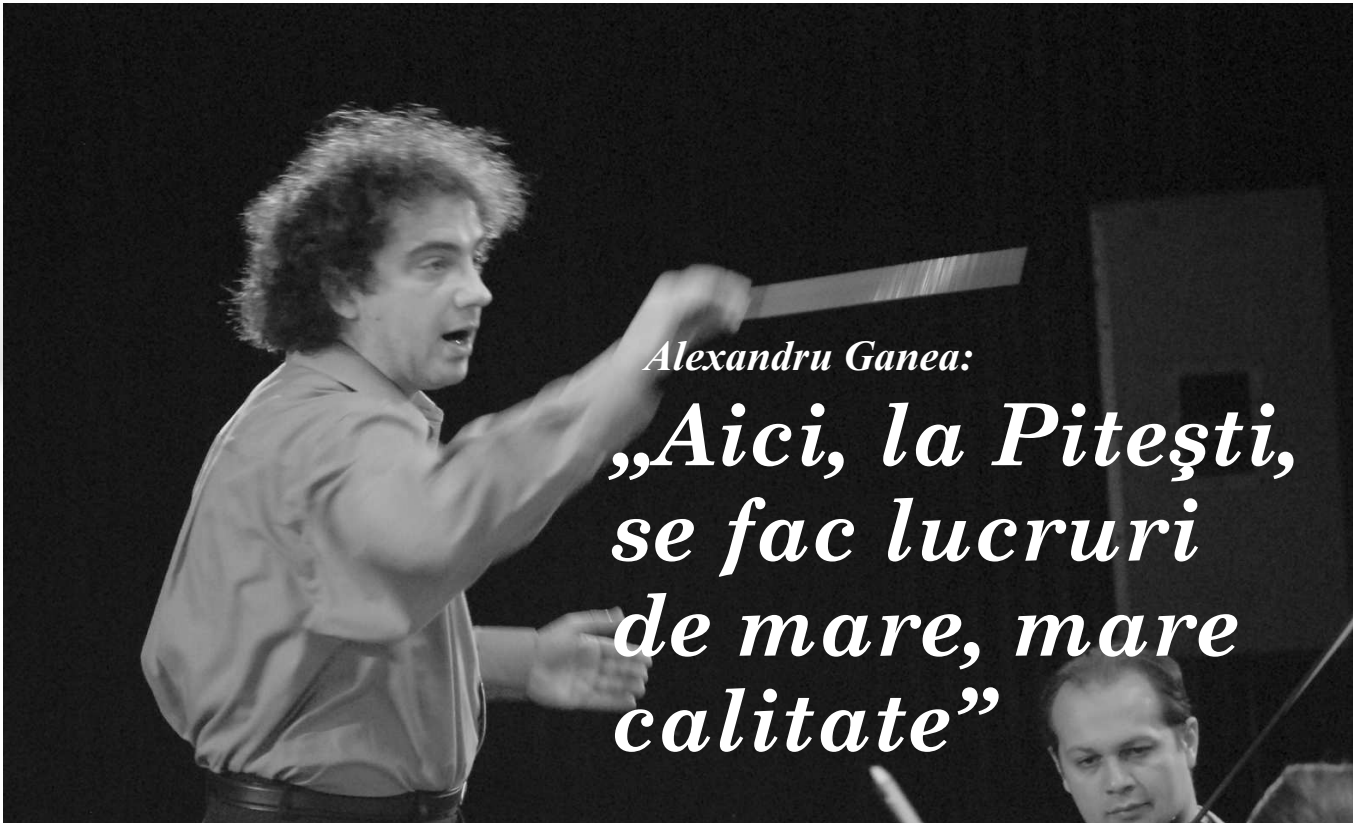
Muzică vocal-simfonică:

- *Hymne, poem simfonic pe versurile lui Charles Baudelaire, traducere de Virgil Gheorghiu – premieră: 3.X.1940, Orchestra Radiodifuziunii din București, dirijor Nicolae Brânzeu;
- *Sărbătoare, cantată pentru cor orchestră, premieră: 5.XII.1940, Orchestra Radiodifuziunii din București, dirijor Nicolae Brânzeu;
- *Trecut-au anii, poem simfonic pentru tenor și orchestră, versuri de Mihai Eminescu, premieră: 1941, Orchestra Filarmonicii G. Enescu București, dirijor Ionel Perlea;
- *Cântecul bradului, cantată pentru cor mixt și orchestră, melodia și versurile populare din culegerea lui Ilarioan Cocișu, premiera: 5. XII.1940, București, dirijor Nicolae Brânzeu;
- *Copilărie sfântă, poem pentru bas și orchestră, pe versuri de Vasile Voiculescu – 1947;
- *Meșterul Manole, cantată dramatică pentru soliști, cor mixt și orchestră, pe versuri populare din colecția lui Vasile Alecsandri, premieră: 12.IV.1969, Filarmonica de stat Arad, dirijor Nicolae Brânzeu;
- *Luceafărul, oratoriu pentru soliști, cor mixt și orchestră, versuri Mihai Eminescu – premiera: 1970, Filarmonica de stat Arad, dirijor Nicolae Brânzeu.

Muzică simfonică:

- *Fantezie simfonică – 1934, premieră: Cluj, 1936, Societatea Muzicală din Cluj, dirijor Nicolae Brânzeu;
- *In Memoriam – 1936, premieră: București, 19. IX. 1936, Orch. Amicii Artei, dirijor Nicolae Brânzeu;
- *Două schițe simfonice – 1940, premieră: 29.XII.1940, Filarmonica George Enescu din București, dirijor George Georgescu;
- *Preludiu și fugă pentru orchestră – 1940 premieră: București 1.XI.1942, Filarmonica G. Enescu, dirijor George Georgescu;
- *Nocturna pentru orchestră – 1949, revăzută 1956, premieră: 1959, Filarmonica de Stat Arad, dirijor Nicolae Brânzeu;
- *Suita simfonică în Do major – 1950, premieră: 1952, Filarmonica de Stat Arad, dirijor Nicolae Brânzeu;
- *Simfonia I-a în la minor – 1954, premieră: 1955, Filarmonica de Stat Arad, dirijor Nicolae Brânzeu;
- *Rapsodia I-a pentru orchestră – 1958, premieră: 1958, Filarmonica de Stat Arad, dirijor Nicolae Brânzeu;
- *Simfonia concertantă pentru pian și orchestră – 1959 premieră: 1960, Filarmonica de Stat Arad, dirijor Nicolae Brânzeu;
- *Rapsodia II-a pentru orchestră – 1960, premieră: 1961, Filarmonica de Stat Arad, dir. Nicolae Brânzeu;
- *Simfonia a II-a în RE „Pentru pace” cu cor de femei – 1963, premieră: 1964, Filarmonica de Stat Arad, dirijor Nicolae Brânzeu;
- *Simfonie de cameră pentru orchestră de coarde, premiera Filarmonica de Stat Arad, dirijor Nicolae Brânzeu;
- *Poemul Unirii – 1977, premiera: Filarmonica de Stat Arad, dirijor Nicolae Brânzeu;
- *Simfonia a III-a în do minor – 1977, premiera: Filarmonica de Stat Arad, dirijor Nicolae Brânzeu;
- *Uvertura festivă – 1978, premiera Filarmonica de Stat Arad, dirijor Nicolae Brânzeu.

Alexandru Ganea:
**„Aici, la Pitești,
se fac lucruri
de mare, mare
calitate”**

Suntem înaintea repetiției generale, urmează diseară (18 noiembrie a.c. – n.n.) un nou concert al Filarmonicii Pitești. De data aceasta, la pupitrul dirijoral, Al. Ganea, dirijor al Filarmonicii, solist, violonistul Alexandru Tomescu. Am plăcerea să îl am alături de mine pe nimeni altul decât dirijorul Al. Ganea, reîntors dintr-un turneu la Chișinău, reîntors, îndrăznesc să spun, aici, acasă, la Pitești. Bună ziua, domnule Ganea și bine ați venit.

Sărut mâna, bine v-am găsit.

Suntem, așadar, înaintea celui de-al doilea concert al Filarmonicii Pitești din stagiunea 2010-2011. Ce înseamnă pentru dirijorul Al. Ganea acest concert și repertoriul pe care l-ați inclus?

Mulțumesc de invitație, în primul rând. Înseamnă o continuitate. Iată, sunt la cea de-a treia stagiune ca dirijor al Filarmonicii din Pitești și sper de bun augur, pentru că orchestra, după cum se poate observa și de cei de specialitate și de cei mai puțin avizați, este într-un real progres, cu toate plăcerile pe care le-am avut în această vară. Într-adevăr, revin acasă și cu mare drag, cu foarte mare plăcere lucrez cu tinerii noștri instrumentiști, filarmoniști. De Alexandru Tomescu ce să mai spunem, este de-al casei.

Este deja un brand, dacă putem spune așa.

Da. Vom interpreta „Concertul pentru vioară și orchestră” de Ceikovski, un concert care pune foarte mari dificultăți oricărei orchestre și, bineînțeles, chiar și soliștilor de marcă, și o lucrare, „Simfonia a IV-a” a lui Schumann. Să nu uităm că suntem în an aniversar Schumann și am considerat necesară includerea unei lucrări a sa în repertoriul orchestrei în stagiunea filarmonicii noastre. Și o să mai continuu. În următorul concert o să aduc o lucrare de Schumann, pentru că și noi, Filarmonica Pitești, trebuie să-l omagiem cum se cuvine pe acest mare compozitor romantic german.

Așa cum l-am omagiat și pe Chopin.
Sigur că da.

Și concertul de care vorbiți este cel din noiembrie?

Da. Voi avea, pe lângă lucrările solistice, „Manfred”.

Sunteți profesor, sunteți la Universitatea Națională de Muzică și ați fost omul care a adus, în stagiunea estivală 2010, pentru că Filarmonica Pitești a avut o stagiune estivală, a adus tineri, tineri interpreți și tineri dirijori. Cum au fost ei percepuți de către orchestră, de către dvs. și de ce i-ați adus aici, la Pitești?

Poate e mult spus „i-am adus”.

Sunteți modest, domnule Ganea, pentru că e meritul dvs.

Sigur, poate am înlesnit. Poate acesta e cuvântul potrivit. Am înlesnit o colaborare care,

iată, este la a doua ediție, colaborarea între Filarmonica Pitești și Universitatea Națională de Muzică din București. După o primă ediție, desfășurată acum un an, care a promovat patru tineri studenți dirijori, în această stagiune estivală a avut loc cea de-a doua ediție cu încă patru tineri studenți.

Și o studentă.

Și o studentă!

A fost pentru prima dată.

Și o studentă. Foarte interesant.

Rebecca Mihai.

Da, da, da. Zâmbesc un pic, pentru că oarecum este ceva preconcept ca o domnișoară, o doamnă, nu poate să conducă o orchestră la fel de bine ca un bărbat. Eu nu cred că este adevărat. Rebecca s-a descurcat admirabil și o felicit. Ca, de altfel, și pe ceilalți trei studenți care au venit bine pregătiți și care au avut un concert mai mult decât onorabil.

Florin Grămadă, Alexandru Mija și Alexandru Ilie, ei au fost ceilalți trei dirijori. Înaintea acestui concert a avut loc cel dedicat tinerilor interpreți, la vioară și la flaut.

Și la pian.

Da. Și la pian. L-am uitat pe Marius

Deneș.

Acesta este un alt proiect al Filarmonicii Pitești și mă bucur că am reușit să-l finalizăm. S-a dorit inițial un festival de tinere talente, desfășurat pe parcursul a două sau chiar trei zile, deci, practic, trei manifestări, dar, din păcate, din lipsa fondurilor, a trebuit să ne restrângem la un singur concert în care au fost incluși atât piteșteni, deci elevi sau absolvenți ai liceului din Pitești, cât și invitați. Invitați din afară au fost pianistul Marius Deneș și violonista Ioana Goicea, alături de care au evoluat tinerii noștri viitori soliști: Gabriela Buță, Cristina Dumitrescu, Ana Maria Țipeanu și Cătălina Cărciu. Țin să-i felicit pe toți. Până la urmă a fost un concert bun, fiecare dintre ei s-a descurcat admirabil, îi felicit încă o dată, felicit și profesorii care i-au îndrumat. Acest concert, după părerea mea, este o datorie de

onoare a Filarmonicii Pitești față de publicul piteștean, față de profesorii Liceului „Dinu Lipatti” din Pitești, care muncesc și, iată, au și rezultate remarcabile, față de Primăria Pitești în fond.

Și Consiliul Local care finanțează Filarmonica Pitești.

Exact. Deci, nu este o obligație. Niciodată nu am considerat-o așa, ci, dimpotrivă, o datorie de onoare pentru noi. Atât.

V-ați întors acum câteva zile de la Chișinău. Cum a fost la Chișinău? Ce concerte ați susținut?

Am avut onoarea să fiu invitat la un festival de mare renume, festival care se numește „Regina vioara” și care, pe parcursul a trei zile, a desfășurat două concerte-mamut cu orchestra și un recital, la care au participat o mulțime de violoniști de mare clasă din Republica Moldova, din România, maestrul Gabriel Croitoru, cu care am avut încă o dată plăcerea să cânt.

Și pe care tot dvs. l-ați adus la Pitești și a fost un concert extraordinar.

Și o să-l mai aducem și în stagiunea aceasta. Revenind la Chișinău, au participat profesorul Alexandr Vinnitski, de la Conservatorul din Moscova, muzicieni din Cehia, din Israel, o adevărată demonstrație de forță violonistică. Ultimul concert a fost dedicat mării profesoare Galina Buinovschi, profesoară care, în ultimii 20 de ani, a fost stindardul, portdrapelul școlii violonistice din Chișinău. La ultimul concert, realmente, am cântat cu copii de șase ani până la absolvenții ai unor mari universități de peste tot, originari din Chișinău, din Moldova.

Deci copii de șase ani au avut în spate orchestra...

Sigur că da. Orchestra care a acompaniat această grandioasă manifestare, orchestră de cameră, orchestră absolut impecabilă, se pare că a fost deja invitată în Festivalul Enescu din 2011. A fost o onoare pentru mine, repet.

Ținând cont că vin anul viitor la Festivalul „Enescu” nu puteți să înlesniți un concert și la Pitești, sau e prea greu?

M-ați luat un pic prin surprindere.

Acum m-am gândit și eu.

Poate.

Pentru Pitești ar fi o onoare.

Sigur, orchestra este absolut remarcabilă. Scheletul orchestrei e de fapt cameral, orchestră de cameră, la care se adaugă tot timpul suflători. E o idee la care o să reflectez. Mulțumesc pentru sugestie.

Cu multă plăcere. Numiți câțiva dintre artiștii, dintre soliștii cu care ați colaborat, pe cine vă place să aveți alături, indiferent

de instrument? Excepțându-l pe Gabriel Croitoru, pe care l-ați numit deja.

Ce să vă spun?

Sau dintre cei cu care ați colaborat, pentru că a fost o pleiadă.

Da, da, da. Dintre cei cu care am colaborat sunt foarte mari.

Tocmai de aceea.

Toți sunt foarte mari, lucrurile chiar că se pun la un alt nivel calitativ, interpretativ, de gust, așa că, dacă aș spune vreun nume....

Vă e teamă să nu uitați altele?

Poate că aș fi un pic egoist, pentru că la toți țin foarte mult. Și realmente cu fiecare dintre ei mi-a făcut o mare plăcere să cânt.

Este normal, pentru că dacă nu ați fi ținut la ei, nu ar fi fost acea chimie între dirijor și solist, nu puteți să cântați împreună, să fie lângă dvs. la fiecare concert, hai să spunem, nu numai la Pitești.

Poate cu Florin Croitoru am oarecum mai mari afinități, dar nu știu, poate că greșesc. La fel de mult îmi place să cânt cu Alexandru Tomescu, sau cu maestrul Valentin Gheorghiu, sau cu Gabriel Croitoru, cu Florin Paul, l-am invitat și pe dumnealui, o să vină în ianuarie...

Da, a fost și anul trecut cu un recital.

Sau cu maestrul Roncea. Nu știu.

Ați fost și cu Viniciu Moroianu.

Da, ce să mai zic! Da, și cu dumnealui am cântat de nenumărate ori, de fiecare dată plăcerea a fost maximă.

Cu ce alte filarmonici din țară ați mai colaborat?

Nu sunt foarte, foarte multe. Am început la Giurgiu, cu filarmonica din Giurgiu, care, din păcate, s-a desființat, o filarmonică ce, pe vremuri, foarte, foarte bine mergea. Am fost la Sibiu, la Galați, la Botoșani, la Craiova, la Târgoviște, la Chișinău, în două locuri, la Orchestra de cameră și la Filarmonică, la Orchestra de cameră Radio. Mi-e teamă să nu uit ceva.

Unde v-ați dori să dirijați? Un gând ascuns, o dorință a lui Alexandru Ganea...

Sigur, Filarmonica „George Enescu” din București.

O să ajungeți să dirijați, pentru că sunteți tânăr. Aveți tot drumul înainte.

Tânăr n-aș putea spune că sunt, chiar atât de tânăr, dar ca dirijor, sigur că sunt oarecum.

Sunteți absolvent a două facultăți. Pentru cei care nu știu, prima oară ați absolvit vioara. Vă e dor să mai cântați la vioară?

Sigur că mi-e dor. Înainte de a absolvi facultatea au fost niște ani buni în care am studiat acest instrument cu foarte mare dragoste. Prima dragoste bineînțeles că nu se uită niciodată. Din păcate nu mai am timp.

Pentru că dirijatul v-a acaparat cu totul.

Da. Și aici, ori studiezi și ești performant, ori nu. Sigur, cu plăcere, din când în când, mai șterg praful de pe cutie și de pe vioară și încerc să îmi mai amintesc câte ceva.

În momentul în care Alexandru cântă la vioară și dvs. sunteți pe scenă, dirijați orchestra, bineînțeles că simțiți și instrumentul. Cum sunteți atunci?

Bineînțeles. Faptul că am fost violonist...

Tocmai de aceea vă întreb...

Este și un avantaj, sigur că da, pentru că toate aceste concerte cândva le-am cântat, sigur, la un nivel, haideți să spunem, modest, în comparație cu Alexandru Tomescu, sau cu Florin, sau Gabi Croitoru. Dar faptul că le-am studiat în foarte mare amănunț este un avantaj pentru mine, pentru că mă descurc mai ușor decât un dirijor care, inițial, a făcut pian sau un instrument de suflat.

Ce repertoriu vă doriți să abordați în viitor pentru Filarmonica Pitești sau pentru oricare altă filarmonică?

Repertoriu întotdeauna îl stabilesc în funcție de soliști; cumva, să se lege stilistic cu ceea ce cântă dumnealor. Poate că pentru Brahms, în stagiunea asta am niște dorințe mai vechi pe care, cu siguranță, o să mi le împlinesc, să reiau Simfonia a IV-a, să fac o uvertură „Academica”, pe care n-am abordat-o încă, sau variațiunile pe o temă Haydn, dar, încă o dată spun, în funcție de ceea ce vor cânta soliștii din programele mele, atunci voi încerca stilistic să leg și să găsec un repertoriu adecvat.

Ne puteți spune la cine vă gândiți să mai vină la Pitești în viitorul apropiat?

Da, sigur, nu e niciun secret și haideți să facem un pic de reclamă Filarmonicii.

Deja e un brand Filarmonica!

Sigur. În ianuarie, pe 13, vom avea un concert de familie, ca să spunem așa. Mie îmi plac concertele acestea, dacă ținți minte, în decembrie, anul trecut, am avut tot așa, un concert de familie, familia Cazacu.

Da, domnul Cazacu și cei doi copii, Iulia și Ștefan.

Da, va fi tot un concert de familie, familia Anghelescu: Cristina Anghelescu și Ioana Goicea, frica dumneaei. Vor interpreta „Concertul nr. 1” de Paganini, Concertul dublu de Bach, o lucrare absolut nemaipomenită de Navara. Pe 27, violonistul nostru extraordinar, care acum trăiește în Germania și care se numește Florin Paul, care a mai venit la Pitești, va interpreta Saint-Seans „Concertul nr. 3 pentru vioară” și nădăjduiesc că va avea și un recital înaintea acestui concert, cândva în ziua de marți sau miercuri, în acea săptămână. În mai, pe 5 mai, l-am invitat pe maestrul Roncea, care va cânta împreună cu Ionuț Bogdan Ștefănescu „Concertul în Do major pentru flaut, harpă și orchestră” de Mozart. În 2 iunie, va veni pianistul Horia Maxim cu care voi cânta „Concertul nr. 2” de Rahmaninov. Am intercalat un proiect al orchestrei mele de la Conservator, Orchestra Universitaria, cu care sper să venim, un proiect la care țin foarte mult, cândva în luna aprilie, în jur de 13-14 aprilie.

La jumătatea lunii.

Exact. Voi cânta atunci „Concertul pentru vioară, pian și violoncel” de Beethoven cu trei mari, mari soliști ai României. Mă refer la maestrul Valentin Gheorghiu, Marin Cazacu și Gabriel Croitoru.

Frumos.

Sper să-i aduc și aici.

O să reușiți, pentru că întotdeauna când v-ați propus ceva ați reușit.

Dumnealor, deocamdată, sunt foarte încântați de idee. Noi o să avem un concert, pe 10 aprilie, la Ateneu, și când am propus să venim împreună și la Pitești am fost foarte încântați.

Ce vă doriți pentru Filarmonica Pitești, pentru acasă la dumneavoastră?

În primul rând să supraviețuim acestei crizei, și toți acei care au ridicat tot felul de obiecții, că instituția consumă niște bani care poate că ar fi mai nimerit să fie redistribuiți în alte domenii, să se convingă încă o dată că aici se fac lucruri de mare, mare calitate, nu degeaba toți acești mari soliști acceptă cu plăcere să vină la Pitești. Toți acei oameni care încă poate nu sunt foarte convingși că facem și lucruri bune să vină și să vadă în fiecare joi o sală a Casei de Cultură a Sindicatelor din Pitești plină.

Există un public fidel.

Da, există un public fidel, avem, iată, și în această stagiune sute și sute de abonamente, deci oamenii doresc și acest tip de cultură și, de ce nu, îl merită și noi, ca filarmonică, noi ne străduim să nu dezamăgim.

Mihaela FULGEANU MATEI

Născută la Pitești, pianista Luiza Borac a cucerit lumea

Pianista Luiza Borac, născută la Pitești, și-a început primele studii muzicale și pianistice la Rm. Vâlcea, a continuat la București unde a absolvit Liceul de Muzică "George Enescu" și Conservatorul "Ciprian Porumbescu". În cadrul studiilor care au urmat la Conservatorul din Hanovra, Germania (Hochschule für Musik und Theater Hannover) Luiza Borac a absolvit secția de solistică cu cea mai înaltă distincție. Cursuri de măiestrie la Juillard School of Music New York, Como Piano Foundation și Academia de Vară de la Salzburg au completat educația sa

În anul 1999 a fost laureată a Festivalului Young Artists International din Los Angeles, debutând 2 ani mai târziu la New York în renumita sală Carnegie Hall.

În anul 2002 Luiza Borac a câștigat Premiul I Prix d'Oslo, premiul special al juriului și premiul publicului la Concursul internațional de pian Grieg de la Oslo, Norvegia.

Activitatea ei concertistică cuprinde recitaluri și concerte în țară și peste hotare: în România, Germania, Marea Britanie, Olanda, Cehia, Italia, Danemarca, Austria, Norvegia, Elveția, SUA, la Carnegie Hall

Philharmonic Orchestra, Orchestrele Radio Köln și București, Utah Symphony Orchestra, Filarmonica Națiunilor Unite, precum și colaborări cu artiști ca Vladimir Jurowski, Radu Lupu și Murray Perahia.

În România, Luiza Borac a fost laureată cu premiile 1 și 2 la concursurile "Lira de aur" Suceava 1982, "Gheorghe Dima" Cluj 1989, "Festivalul artei studențești" Iași 1989, concursul "George Enescu" și Premiul criticilor muzicali din România 1991, Trofeul festivalului "Tineri talente" 1992.

Creatia compozitorului George

Enescu ocupă un loc aparte în repertoriul și preocupările pianistei Luiza Borac. Pentru proiectul de promovare a muzicii enesciene Luiza a fost susținută de Ministerul Culturii al Saxoniei Hannover în anul 2003 cu bursa de promovare a lucrărilor pentru pian de George Enescu în fața publicului german.

Înregistrarea C.D.-ului cu Suitele pentru pian de George ENESCU 2003 a fost primită cu entuziasm de critica internațională – "fabulous playing" Gramophone,

"formidable technique and finely nuanced touch" Evening Standard – fiind distinsă cu premiul 'Star of the Month' al revistei de muzică clasică Fono Forum, Germania, precum și cu cel al revistei web Music & Vision, Marea Britanie. A urmat C.D.-ul WANDERER cu lucrări de Schubert și Liszt, de asemenea apreciat cu superlative de presa internațională – "impressive mastery, pianist of enviable professionalism" Gramophone, "speaks

Filarmonica Pitești a deschis cea de-a patra sa stagiune cu solista Luiza Borac. Deși are rezultate remarcabile pe mapamond, marea pianistă este cunoscută puțin în locurile natale, la Pitești. De aceea, în pauza dintre cele două părți ale concertului de deschidere a celei de-a patra stagiuni, Filarmonica Pitești a organizat o prezentare a cărții „Regăsire - Diaspora Muzicală Românească”, volum realizat de Sebastian Crăciun ce cuprinde 55 de interviuri realizate cu muzicieni de valoare proveniți din România, 55 de interviuri în care sunt panoramate realități muzicale ale țărilor (în număr de 19) în care aceștia s-au stabilit și unde fac cinste României. Alături de Luiza Borac, se mai regăsesc violonistul Remus Azoitei, pianista Dana Ciocârlie, compozitorul Aurel Stroe, violoncelistul Cătălin Ilea, soprana Marina Krilovici, basul Sorin Coliban, mezzosoprana Viorica Cortez, basul Marcel Roșca, pianista Lory Walfisch, violonista Silvia Marcovici ș.a.

muzicală.

Luiza Borac a obținut peste 30 de distincții naționale și internaționale printre care: în anul 1998, premiul al II-lea și medalia de argint la concursul internațional de pian din Salt Lake City, SUA, premiile I la concursurile internaționale Viotti-Valsesia Italia și Mendelssohn Berlin, premiile speciale Mozarteum Salzburg, Richard Wagner Bayreuth, Havergal Glasgow, Tomassoni Köln.

New York, Concertgebouw Amsterdam, Steinway Hall London și New York, Radio Hamburg, Liederhalle Stuttgart, sala Puccini Milano, Auditorium Milano, Ateneul Român, Sala Radio, Radio s'Hertogenbosch; la festivalurile Enescu, Aldeburgh, Grieg Oslo, Prokofiev Barbican Centre London, Chopin Viena și Milano, Recontres Musicales Menuhin, Schleswig-Holstein Musik Festival Germania, Cesky Krmlov Cehia; cu orchestrele Netherlands

with most musical of means" (American Record Guide).

Cu Dublul C.D. George ENESCU (Avie Records), Luiza Borac a completat integrala lucrărilor pentru pian de Enescu, un proiect unic pe plan mondial până la data actuală - "spectacularly played and recorded" (Los Angeles Times), "Borac's only substantial rival is Dinu Lipatti in the 3rd Sonata" (Gramophone), "cea mai importantă performanță în istoria discografiei enesciene din ultimii 40 de ani" (D. Avakian, TVR Cultural). În martie 2006, revista americană de muzică clasică Fanfare a ales albumul Enescu ca Story și copertă, incluzând înregistrarea în Hall of Fame Fanfare. Numeroase emisiuni de radio europene au prezentat aceasta înregistrare alături de ample interviuri. În mod spectaculos, Albumul Enescu a câștigat renumitul premiu B.B.C. Music Award în anul 2007, concurând cu 1500 de C.D.-uri intrate în concurs. În Laudatio-ul juriului B.B.C. s-a consemnat: "Luiza Borac iluminează muzicile pentru pian extraordinară și bogat inventivă, cu o măiestrie subtilă, dar absolută. Acesta este un set pentru a-l plasa pe Enescu printre cei mai mari

compozitori de pian, cântat și înregistrat splendid, expresiv. Recomandat în mod imperativ".

Angajamentul neobosit al Luizei Borac pentru răspândirea culturii și muzicii românești în special a compozitorului George Enescu a fost distins în anul 2007 cu premiul Revistei "Actualitatea Muzicală". La sfârșitul anului 2006 Luiza Borac a susținut un recital la Palatul Cotroceni, concert organizat sub înaltul patronaj al Președenției României. A urmat în anul 2007 un recital solo numai cu lucrări enesciene la Sala Mică a Palatului din București în cadrul Festivalului Internațional "George Enescu". Concertul a fost transmis Live și integrat în portretul realizat de TVR Cultural.

Luiza Borac are atât o intensă activitate discografică, ci și nenumărate înregistrări pentru radio și televiziune. Concertele ei au fost transmise de către NDR, MDR Figaro, WDR, BR, Radio Bremen, RAI 3, KYUBC (SUA), Radio Muzical și Cultural, EBC (Cehia), Classica (Franța și Italia), EBU (Europa), Classic FM. Înregistrările ei pe Compact Disc au fost imprimate la casele de discuri Ambitus, BMG Ariola și Avie Records.

Luiza a cântat multe concerte de binefacere pentru copiii români orfani și ai străzii. Turneul 1991 "Romanian Relief", cu concerte în Barbican Centre London și în catedrala Coventry, cât și concertul în Hanovra din anul 2000 au făcut posibile donații importante pentru centrele de copii în România. În anul 2008, Luiza a sprijinit cu un amplu concert de binefacere Proiectul MENORAH al regiunii Schaumburg, proiect lansat în memoria victimelor evreiești din timpul celui de-al doilea război mondial.

În februarie 2009, la invitația Festivalului Gina Bachauer din Salt Lake City SUA, Luiza a concertat și promovat muzica clasică pentru 3000 de copii în 10 școli americane.

În cadrul acestor programe, lucrările de George Enescu s-au bucurat de un succes deosebit.

În 2009, la Avie Records a apărut C.D.-ul CHOPIN al Luizei care a prezentat Ciclul celor 24 Studii de Chopin, cât și Lidurile Poloneze în transcripția lui Franz Liszt. Ziarul

Times i-a acordat acestui C.D., imediat după apariție, distincția de 4 stele ("subtlety of touch and phrasing, recording of caressing depth"), C.D.-ul fiind primit cu entuziasm de către presa internațională - "strălucire autentică" (KulturSPIEGEL), "sunet mai cald decât Pollini și mai strălucitor decât Arrau" Klassikheute, "one of the most constantly admirable accounts among current complete editions" (International Record Review). Înregistrarea este și un omagiu adus regretatului producător John Barnes, realizatorul înregistrărilor enesciene de renume ale Luizei Borac.

În septembrie 2009, Luiza Borac a interpretat, în primă audiție mondială, lucrarea recent descoperită a compozitorului Robert Schumann, "Ahnung". În același an, după 10 ani ca artistă Steinway, Luiza Borac a fost inclusă în seria "Wall of Fame" Steinway.

În 2010, a apărut noul Album FRÜHLINGSGLAUBE (Crez de primăvară) al Luizei cu transcripții pentru pian de Franz Liszt și Rachmaninoff pe lucrări de Mozart, Schubert și Tarrega. Albumul este prezentat de Steinway & Sons Hamburg și este dedicat proiectului de caritate pentru copii orfani și ai străzii din România.

La Pitești, Luiza Borac a interpretat, cu orchestra Filarmonicii Pitești, condusă de dirijorul Tiberiu Oprea, Fr. Chopin- Andante spianato et Grande Polonaise brillante, Variațiuni La ci darem la mano din Don Giovanni de Mozart. A fost aplaudată frenetic, după primul bis oferind publicului un al doilea, un alt studiu de Chopin...

Romantica de Bruckner

Deși pentru publicul piteștean revelația serii a fost pianista Luiza Borac, care a interpretat, pentru prima oară în România, chopienile *Andante spianato et Grande Polonaise brillante și Variațiuni La ci darem la mano* din *Don Giovanni* de Mozart, totuși, greutatea evenimentului – deschiderea stagiunii – a fost dată de interpretarea Simfoniei Nr. 4 în Mi bemol Major „Romantica” a lui Anton Bruckner. Fiindcă puține orchestre îndrăznesc să abordeze „Romantica”. Până și exigentul criticar Adrian Simeanu a consemnat la timpul cuvenit: „Romantica”. Monumentală. Impresionantă. Tulburătoare. Necesitând forțe. Și rezistență. Din partea trupeii. Au fost, nesperat. Curaj. De la cel cu bagheta. A existat și acesta. Așa că treaba a mers. Poate o repetiție-n plus n-ar fi stricat. Ar fi adus șlefuirea deplină. Oricum, a ieșit cu impact. Unanim. Meritat. Căci Tibi s-a dovedit temerar. Izbutind în efortu-i. A stors pur și simplu orchestra. Iar ea s-a supus cu folos. Împărțind, la final, și sudori, și aplauze. Îmbelșugate, desigur. Și noi, și ei fiind transfigurați”.

Poemul unei seri romantice în acorduri de pian

Filarmonica Pitești a dat în forță startul celei de-a patra stagiuni, publicul piteștean având onoarea de a o asculta joi pe pianista piteșteană Luiza Borac într-un concert memorabil „Romantica”. Programul a cuprins piese de Chopin, „Andante spianato et Grande Polonaise brillante” și „Variațiuni pe La ci darem la mano” din opera „Don Giovanni” de Anton Bruckner, Simfonia nr. 4 în Mi bemol major Romantica. Cu acest prilej, jurnalistul Sebastian Crăciun a lansat cartea de interviuri „Regăsire – Diaspora muzicală românească”.

Doamna pianului românesc a avut publicul la picioare

Intrarea în scenă a acestei minunate interprete ne-a amintit de solemnitatea unei prințese înconjurată de aura candorii și suavității care pășeste pe covor roșu. Luiza Borac i-a făcut pe piteșteni să viseze și - de ce nu? - să înțeleagă altfel muzica, emoția pianistei prelungind parcă mai departe sunetele, dincolo de ea...

Profesionalism, trăire autentică, grație, eleganță, inefabil feminin, toate acestea în contemplarea pianului, a artei celui care a fost Frederic Chopin, a muzicii...

Ascultând-o în tihnă, așezați cumiși în scaunele noastre, am privit-o pe doamna pianului românesc, elegant îmbrăcată într-o rochie de un infinit purpuri amețitor și tomnatic, venit de departe doar pentru

noi, într-o liniștită zi de toamnă la Pitești..

Muzica sferelor ne-a vorbit și ne-a îngăduit să ne lăsăm purtați într-o prietenie fecundă cu pianul, cu noi înșine. Și, de-am putea să dăm o notă potrivită armoniei pianistei, probabil nota rapsodică i s-ar potrivi mai bine ca descriere, așa cum însăși artista a spus: „O rapsodie în care tonalitățile și temele modulează și alternează într-un întreg complex care este... viața însăși”.

La final, publicul n-a încetat a o chema pe artistă în aplauze de trei ori, scandând bis, iar pianista de talie internațională le-a oferit în schimb melomanilor alte trei surprize muzicale, ca un bonus pentru prețuirea de care s-a bucurat pe scena Filarmonicii Pitești.

Flavia Jinga

Luiza Borac:

„Un concert de suflet”

Luiza Borac a încântat publicul piteștean cu un concert la pian organizat de Filarmonica din Pitești, fiind al doilea concert al artistei în orașul natal. „Este un concert de suflet. Am mai cântat la Pitești în urmă cu foarte mulți ani, în tinerețe. Aș vrea să-i mulțumesc publicului piteștean pentru invitație și sper ca acesta să rămână fidel Filarmonicii, fiindcă fără spectatori, noi, muzicienii, nu putem cânta. A fost o minune că am revenit aici, pe scena din Pitești. Mă aflu într-un turneu prin țară.”

Luiza Borac cântă la pian „îngerește”, aceasta a fost impresia pe care a lăsat-o peste tot în lume unde a concertat. Și a făcut-o pe unele dintre cele mai mari scene ale muzicii din lume. A rămas modestă și deschisă, este sesnibilă și comunicativă, iar când atinge clapele pianului, se transformă în înger. „Trăirile mele sunt la fel de intense fie că urc pe o scenă din Tokio, New York sau Pitești”, spunea artista cu câteva ore înainte de concert. Am discutat cu Luiza Borac, undeva în sala unde urma să concerteze, pe scena goală, cu intrumentele care-și așteptau artiștii și cu sala care-și aștepta publicul. „Întâlnirea cu publicul piteștean este una deosebită. Este ca un fel de întoarcere acasă și este o bucurie imensă pentru mine să cânt pentru ei”, spune pianista.

-Cum arată peisajul muzical românesc?

- Români au fost întotdeauna și au rămas foarte talentați. Acest popor dă talente în domeniul muzicii. Din punct de vedere al muzicii clasice, tinerii români au foarte mult de oferit.

- Când v-ați îndrăgostit de pian?

- Aveam aproximativ patru ani când mergeam la pianina pe care o aveam acasă și căutam note, căutam sunete. Atunci am fost descoperită de profesoara Irina Satchi.

- Ce vă place? Ce nu vă place?

- Iubesc ceea ce fac, petrec foarte multe ore cu pianul meu. Iubesc muzica, iubesc cărțile, literatura clasică, aikido. Nu-mi plac agitația, zgomotul, stresul, tot ceea ce este deosebit de zgomotos.

„M-am născut la Pitești, iar vârsta, de obicei, nu se spune”

Studii: Școala de Muzică din Râmnicu Vâlcea, Liceul de Artă George Enescu din București și Conservatorul Ciprian Porumbescu din București, bursă specială de studii la Hanovra.

Stare civilă: „căsătorită” cu pianul, cu arta.

Omagiu maestrului

Luiza Borac, o artistă a României, dar mai puțin cunoscută acasă decât peste hotare, a fost descoperită de către „profesoara de suflet a Vâlcei, Irina Satchi”, așa cum o numește Luiza Borac. „Țin să îi aduc un omagiu acestei doamne care nu mai este printre noi. Ea m-a descoperit și mi-a îndrumat pașii”, spune artista. Și omagiul adus de Luiza profesoarei sale de la Vâlcea este purtat peste tot în lume. Muncește enorm și cu pasiune, pregătește minuțios fi ecare concert, exersează până la limita fizică. „Recordul personal este de zece ore petrecute la pian, până la epuizare”, spune artista. Luiza Borac se consideră norocoasă că are șansa de a face exact ceea ce iubește. „fac ceea ce îmi place, muzica, pianul, mă împlinesc din toate punctele de vedere”, încheie artista.

Loredana Dascălu

Cronica muzicală

Operă & Operetă

Să ascuți Verdi – în latura lui populară, Lehar – în viziunea vieneză a secolului XIX, să ascuți apoi Kalman – în dezinvolta lui muzică plină de dinamism și culoare, ritm și exuberanță panonică, pe la mijlocul săptămânii – când funta s-a prăbușit în prăpădenii fără seamăn, de la o zi la alta, abia după ce ai ieșit din sala Filarmonicii ploieștene și ai ajuns, slavă Domnului!, acasă, urmărit de acordurile și măsurile orchestrei dirijate magnific de oricare din dirijorii acestei ultra-profesioniste formațiuni simfonice, îți dai seama cât de privilegiat ai fost preț de o oră și jumătate, față-n față cu Așii de la „Paul Constantinescu” ! O astfel de resurrecție a Muzicii romantice s-a petrecut la maxima ei intensitate, în seara zilei de miercuri, 20 octombrie 2010, cu o sală cam trei sferturi plină cu public – ca totdeauna, de toate vârstele, prezența tineretului fiind un semn de bun augur –, cu scena Casei de Cultură a Sindicatelor inundată de impresionanta Orchestră, în tot numericul ei, vrăjită de fulminantul Ovidiu Bălan – un spirit clocotitor, al întregii lui entități dirijorale, o materie pe care bagheta și ritmurile o însuflețește până la contopirea cu Muzica!

Programul, inspirat la superlativ și pregătit cu o patimă reconfortantă, a constituit o suită de euforice bucurii și dezlănțuite valuri de aplauze, așa cum de mulți ani cronicarul n-a întâlnit o asemenea atmosferă: când vieneză, când pariziană, când a Bucureștiului interbelic! Reali monștri sacri ai seriei, frumoasa soprană Catharina Coresi-Lal și elegant-suavul tenor Mihai-Octavian Irimia, s-au întrecut pe ei înșiși, într-un maraton al muzicii de Operă și Operetă, cum Ploieștiul merită să aibă măcar o dată într-o lună de zile! Meritul acestei mari seri de Muzică le revine distinșilor soliști, maestrului Ovidiu Bălan – un temperament care se expune dizolvării, datorită pasiunii devoratoare cu care dirijează orice concert –, excepționalei orchestre filarmonice și onor direcțiunii întregului edificiu „Paul Constantinescu” !

În eruptivele d-sale apariții scenice, doamna Catharina Coresi-Lal s-a impus în cel mai natural mod, grație alurei și vocii de un timbru volubil, expresiv, nuanțat de o dicție ireproșabilă, căreia, exuberanța și perfecta articulare a nuanțelor cu gestică, i-au subliniat autenticitatea personalității de mare soprană! O veritabilă Divă, amintindu-ne de o Maria Callas (1923-1977) ori de româncele Virginia Zeani (n. 1925), Catharina Coresi-Lal a incendiat publicul cu Aria Violetei, „E strano”, din „Traviata”, iar în Aria lui Alfredo, din aceeași capodoperă verdiană, Mihai-Octavian Irimia s-a remarcat printr-un timbru liric delicat, cu un desen melodic bine construit melodramatic. Prin urmare, o Violeta cu fericite precusore, precum Florica Cristoforeanu (1887-1960) și Haricleea Darclee (1860-1939), pe care răpitor de frumoasa Catharina Coresi-Lal le-a întrecut cu naturalețea talentului său înnăscut. Prin urmare, un Alfredo torturat de focul iubirii năvalnice, mistuitoare, fără leac. Fiindcă acești frumoși interpreți de Operă și Operetă, au făcut asistența irezistibilă în rolurile din „Văduva veselă” de Lehar (1870-1948), cu aria „Vilja lied”, sprintăra muzică a Vienei romantice, în aria „Una furtiva lagrima”, din „Elixirul dragostei” de Gaetano Donizetti (1797-

1848), apoi, într-un crescendo impetuos, pulverizanta „Die Csardasfürstin” – arie din „Silvia” lui Kalman (1882-1953) și, la modul delirant, exploziv, copleșitorul duet „Brindisi”, moment muzical devenit celebru (ni-l amintim datorită trio-ului Domingo-Pavarotti-Careras, în toamna 2008, dacă nu mă înșel, la București!), din actul II al „Traviatei”, prin armoniile tensionate, în finalul acut incandescent! Catharina și Mihai au fost invitați să cânte, de însuși Donizetti, în acest cuceritor, copleșitor „Vals al dragostei împlinite”, în seara zilei de 20 octombrie 2010!

Maestrul Ovidiu Bălan a fost din nou magul baghetei, fiecare partidă a orchestrei, fiecare instrumentist susținând ireproșabil partiturile uverturii la opera „Rienzi”, de Richard Wagner (1813-1883), aria „Ben io t’invenni”, din opera „Abigaille”, uvertura la opera „Nabucco”, de Verdi (1813-1901), pentru ca în „Viltava” – răscolitorul poem simfonic, de Bedrich Smetana (1824-1884), să ne întoarcem într-o epocă de aur a istoriei și civilizației cehe, legendară ieri, legendară și mâine. Publicul a aplaudat îndelung, ridicat în picioare, în semn de necuprinzător – totuși – sentiment de frenetică recunoștință față de soliștii invitați și muzicienii Filarmonicii „Paul Constantinescu” –, care au fericit câteva sute de melomani dintr-un Ploiești pe care numai Cultura îl mai ține vertical !

Sergheie BUCUR

Alexandru Tomescu, suflet de artist

Să scrii despre Alexandru Tomescu este o bucurie. Să-l ai solist concertist al Filarmonicii Pitești este o binecuvântare. Cântă și încântă de fiecare dată. Indiferent de repertoriu și de sala în care se desfășoară concertul. Fie că este la Pitești, București, Craiova, Botoșani, Cluj, Sibiu, Galați, Brașov, Satu Mare, Ploiești, Paris, Tokyo, Amsterdam, fie că este în România sau în Belgia, Olanda, Austria, Slovacia, Japonia inima sa bate la fel. Pentru muzică, profesionalism și performanță.

Și nici nu se putea altfel din moment ce face parte dintr-o familie de muzicieni. S-a născut la București la 15 septembrie 1976. Mama sa, profesoară, îi îndrumă primii pași în studiul vioarei.

La opt ani a participat la primul concurs internațional de vioară, pe care l-a și câștigat. De atunci a adunat peste 30 de premii internaționale: Germania, Italia, Cehia, Polonia, Coreea, SUA, Spania, Elveția, Franța.

A debutat la nouă ani ca solist al Orchestrei Simfonice din Constanța și tot atunci a plecat în primul turneu internațional în Germania și Austria.

A susținut peste 200 de concerte și recitaluri în 26 de țări în săli celebre din Amsterdam, Paris, Tokyo.

Din decembrie 2002 este solistul permanent al Formațiilor Muzicale Radio. A susținut concerte și turnee alături de Orchestra Națională Radio.

În septembrie 2007, violonistul Alexandru Tomescu a câștigat concursul pentru vioara Stradivarius Elder-Voicu și a dobândit dreptul să cânte cinci ani pe această vioară. Construită în 1702, vioara Stradivarius Elder-Voicu este una dintre puținele vioare Stradivarius din lume aflate în perfectă stare de funcționare. Achiziționată în 1956 de maestrul Ion Voicu, vioara Stradivarius nu a mai fost folosită pe scenele de concert din 1997.

Alături de violoncelistul Răzvan Suma și pianistul Horia Mihail formează „Romanian Piano Trio”.

Liceul de Muzică „George Enescu”, Conservatorul din București, Southern Methodist University, Dallas și Ecole Supérieure de Musique, Sion, Elveția, profesorii Mihaela Tomescu, Ștefan Gheorghiu, Eduard Schmieder și Tibor Varga au constituit fundația și apoi temelia unei cariere de succes. Premiile din Italia, Germania, Cehia, Coreea de Nord, Austria, Spania, Elveția, Franța, de asemenea.

A susținut cursuri de perfecționare în Germania, Olanda, Austria, SUA, Japonia, Israel.

Din repertoriul său amintim: Bach, Bartok, Beethoven, Brahms, Bruch, Ceaikovski, Dvorak, Mozart, Paganini, Prokofiev, Saint-Saëns, Șostacovici, Vivaldi.

A urmat exemplul violonistului Joshua Bell, care a cântat într-o stație de metrou din Washington și a adunat bani pentru săraci. Îmbrăcat în costum de blugi, cu o șapcă lăsată pe ochi, de nerecunoscut, a cântat o jumătate de oră în stația de metrou „Piața Victoriei”. A adunat peste trei sute de lei. Bani care au ajuns la nevăzători. Așa cum au ajuns și banii strânși în celor 15 concerte „Vioara Stradivarius în campanie socială”. Campanie care a poposit, sub egida Filarmonicii Pitești, de Sf. Gheorghe, joi, 23 aprilie, la Casa de Cultură a Sindicatelor. Aici, în prezența a sute de spectatori, printre care și nevăzători, a susținut un spectacol de zile mari. Împună cu pianistul Horia Mihail. Au interpretat: J. Brahms, Ed. Grieg, Henryk Wieniawski, Henryk Wieniawski și Pablo Sarasate.

Prin acțiunile pe care le întreprinde, Alexandru Tomescu demonstrează că nu este numai un artist desăvârșit, dar și un mare sufletist. Dacă n-ai suflet, nu poți să fii artist!

Mihaela FULGEANU MATEI

Oamenii Filarmonicii

Alexandru Ganea, un tip cu atuuri

N-o fi genial, dar e muncitor. Serios, tenace și minuțios. Șlefuit atent notă după notă. A venit chitit ca să facă treabă. Și se vede asta. Din ce-a izbutit. Are școală bună într-ale baghetei. A-nvățat cu Goia, în Conservator. Unde, astăzi, e, la răndu-i, profesor. Este ordonat, riguros, precis. Simte cameralul și-l scoate la fix. Dă sudură trupei de sună beton. Este compatibil cu mulți dintre grei. Se știe cu ei și-i ia ca soliști. Făcând performanță. Dau câteva nume: Ion Ivan-Roncea, frații Croitoru sau Alex Tomescu, Răzvan Gabi Suma, desigur Cazacu. Moroianu, dar și Mihail. Ca să-i amintesc numai pe câțiva. Căci mai sunt și alții. Prinși în planul său. Clar fiind că poate ceea ce-și propune. Convingând deplin concert de concert...

Cred că toată lumea îl apreciază. Aici, la Pitești. Pentru că aportu-i este de notat. Și neîndoielnic. Zic, deci, și mai strașnic să îl „exploatăm”. Ca toți să fim în câștig. Și el, și orchestra, și noi, melomanii. Spre satisfacții sporite tinzând împreună, socot...

Adrian SIMEANU

Impresii de abonament

O RUBRICĂ DE JOE NEGUȚ

Vioara lui Enescu și Simfonia a IV-a de Brahms

Seara de 21 octombrie ne-a oferit ocazia să audiem un interpret tânăr și talentat, Vlad Stănculeasa. Este elevul lui Liviu Prunaru, alt oltean virtuos al viorii. În plus, cântă la vioara Sanctus Serafin care a aparținut lui Enescu. Tânărul virtuos oltean ne-a oferit un concert pentru vioară al unui compozitor mai puțin cunoscut, Carl August Nielsen. Acesta este totuși cel mai important compozitor danez. Este un concert în stil neo clasic cu trei mișcări care permite violonistului să-și pună în evidență măiestria. Concertul a fost condus de dirijorul Bogdan Vodă, profesor la Liceul de Muzică George Enescu din București și coleg cu Alexandru Ganea la clasa de dirijat a lui Ludovic Bacs.

Bogdan Vodă ne-a oferit în deschidere o piesă de de englezul Elgar, Nimrod-Variațiunea a IX-a Adagio pe o temă originală pentru orchestră Enigma. Piesa face parte din repertoriul clasic de secol XIX și sună foarte englezește, probabil din cauza corilor.

În partea a doua a concertului, orchestra Filarmonicii din Pitești ne-a oferit Simfonia a IV-a a lui Brahms. Brahms este finalul clasicismului vienez, deschis de Beethoven. Muzica lui Brahms aduce aminte de marele înaintaș. Prima parte este pasionată și dramatică, partea a doua fiind un recviem, a treia sună voios, ca a patra mișcare să fie o pasacaglie inspirată de Bach. Rămâne una din cele mai populare opere a lui Brahms. Dirijorul Bogdan Vodă a condus cu pasiune și entuziasm, iar orchestra a răspuns foarte bine cerințelor brahmsiene. Finalmente, altă seară reușită.

Seară de jazz la filarmonică

În seara de 14 octombrie 2010 melomanii piteșteni au avut parte de o surpriză. În locul obișnuitului concert de muzică clasică am avut o seară de jazz. Și nu una obișnuită, jazz cu marcă nord-americană, ci readucerea în actualitate a unor melodii românești interbelice. Programul s-a numit *La margine de București*. Am avut parte de reaudierea unor piese de succes de pe vremuri din repertoriul lui Gică Petrescu și alții, dar în haina deosebită a ritmurilor de jazz. Mărturisesc că pentru mine a fost o foarte mare surpriză cum au sunat melodiile auzite în copilărie aparținând lui Mălineanu, Vasilescu, Edmond Deda. Mărturisesc că sunt un fervent ascultător de swing, jazz-ul vremurilor celui de-al doilea Război Mondial, iar melodiile românești mi-au trezit nostalgia după un București care nu mai există. Eu am prins bucați din el pe la sfârșitul anilor '60. Era un București curat, cu un inventar de clădiri care-i dădeau un aer american Bulevardului Magheru, cu case boierești și negustorești, cu mahalale cu căsuțe cu pridvor și zorele unde te aduce

tramvaiul.

De departe, surpriza a fost Nadia Trohin, o tânără basarabeancă dotată cu voce de excepție care mi-a reamintit de Aura Urziceanu. Pe deasupra, Nadia este și o fată frumoasă și mă mir cum media cultivă tot felul de fufe care n-au nici pic de voce, dar probabil sponsori interesați să-și cultive amantlăcurile. Pe scenă a evoluat pianistul Mircea Tiberian ca șef de orchestră, maestrul prelucrărilor jazzistice, un muzician cu o carieră prodigioasă și importantă, fondator al Departamentului de Jazz de la Universitatea de Muzică din București. Alături de el la contrabas ne-a oferit pasaje solistice aplaudate de public Pedro Negrescu, dirijor de orchestră clasică în alte ipostaze. Cei doi interpreți maturi au fost acompaniați de Ciprian Pop la chitară, student și de vioara lui Constantin Mirea, colaborator al Filarmonicii.

Am avut parte de o seară plăcută și nostalgică și cu o sală surprinzător de plină pentru genul de muzică oferit.

Tomescu și Ciaikosvki

Joia de 7 octombrie 2010 de la Filarmonica piteșteană a avut parte de un regal. Am avut plăcerea să-l ascultăm pe Alexandru Tomescu cu Concertul pentru vioară în Re major op.35. Acest concert este unul din cele mai cunoscute piese solistice și dificile. A fost făcut foarte cunoscut și de filmul *Le concert* al lui Mihăilescu. Este expresia profundă a spiritului rus a profunzimii și excelenței. Alexandru Tomescu a fost într-o formă deosebită și ne-a oferit o interpretare de excepție. Noi, cei din Pitești, suntem norocoși, am mai avut oportunitatea să-l audiem în

stagione trecută pe Florin Croitoru. Și îmi doresc să mai avem astfel de ocazii. Orchestra condusă de Alexandru Ganea l-a acompaniat atentă pe violonistul Tomescu. Acesta a avut amabilitatea unui bis la insistența entuziastă a sălii. Per total, a fost o reușită! În partea a doua am avut ocazia să audiem Simfonia a IV-a a lui Schumann, unul din promotorii romantismului vienez. Este o pisă care este în tradiția simfonismului dus la o cotă extraordinară de Beethoven. Orchestra a reușit să redea calitățile acestei importante piese muzicale. Felicitări orchestrei și dirijorului Ganea.

at la Filarmonică

Arii celebre

Astă seară am avut prilejul să audiem arii celebre în interpretarea a două tinere soprane: Cecilia Bucerzan și Claudia Caia. Au fost acompaniate la pian de Ioana Maxim și la trompetă de Ioan Lazăr.

Prima serie de arii au fost cantate cu voce Cecilia Bucerzan, pian și trompetă de compozitorul baroc italian Alessandro Scarlatti. Sunt melodii de origine populară prelucrate de compozitor care sună foarte imperial datorită trompetei.

A urmat o melodie religioasă de Alessandro Stradella, alt compozitor baroc Pietra Signore interpretată de Claudia Caia. Au urmat arii din operele lui W. A. Mozart. Cecilia Bucerzan a interpretat Deh vieni non tardar din Don Giovanni. Apoi Claudia Caia a interpretat aria Porgi amor din Nunta lui Figaro. Cele două soprane au interpretat în duet Sull' Aria din aceeași operă. Cecilia Bucerzan a interpretat apoi aria Una voce poco fa din Bărbierul din Sevilla de Giacomo Rossini. Claudia Caia a interpretat aria Io son l'umille ancella din Adriana Lecouvreur de Francesco Cilea.

A urmat Cecilia Bucerzan cu aria Qui la voce sua soave din opera I puritani de Vincenzo Bellini. A urmat Puccini și Claudia Caia cu Visi d'arte din opera Tosca. Claudia Bucerzan a interpretat apoi O mio babbino caro din Gianni Schicci a aceluiași compozitor.

Finalul ne-a adus muzică franțuzească. Claudia Caia a interpretat Pleurez mes yeux de Jules Massenet. În final a fost interpretat în duet faimoasa arie Flower duet din Lakme de Leo Delibes.

A fost o mare bucurie să auzim voci proaspete și promițătoare care ne-au creat o mare bucurie.

Muzică barocă

Seara de 4 noiembrie 2010 ne-a oferit, la Filarmonica din Pitești, audierea unui concert de muzică barocă. Invitații extraordinari au fost dirijorul Ilarion Ionescu-Galați și fiul său violonistul Florin Ionescu Galați.

Programul s-a deschis cu uvertura la opera *Directorul de scenă* de W. A. Mozart sub bagheta simpaticului Ilarion Ionescu-Galați. Au urmat *Concertul pentru vioară și orchestră în Si bemol major* de Pergolesi, muzician italian autor al faimoasei *Stabat Mater*, și *Sonata în Sol minor* de Tartini, muzician venețian. Această sonată denumită și *Trilul Diavolului*, este faimoasă, fiind în repertoriul marilor violoniști. Se spune că muzicianul a visat că Diavolul îi propune să să-i devină sclav. Îi ia vioara lui și interpretează diabolic această bucată.

Ca bis, tatăl și fiul ne-au oferit variațiuni din *Frumosul Rozmarin* interpretat la vioară de fiu acompaniat la gitară de tată, bucurându-se de un bine meritat succes.

În partea doua dirijorul Ilarion Ionescu Galați ne-a oferit *Simfonia nr 35 în Re major* de W. A. Mozart. Bucata este dedicată fiului binefăcătorului lui Mozart, Sigmund Haffner, al cărui tată primar al Salzburgului i-a permis tânărului Mozart turnee ce i-au adus notorietatea. Piesa a fost gândită inițial ca o Serenadă și a fost dedicată tânărului Sigmund Haffner cu ocazia înobilării.

Am avut parte de o seară muzicală deosebită în care am avut plăcerea muzicii baroce premergătoare romantismului vienez.

O seară cu cuplul Valentin și Roxana Gheorghiu

În seara de 11 noiembrie am avut fericirea să-l reascultăm pe pianistul Valentin Gheorghiu. De această dată însoțit de doamna Roxana Gheorghiu, soția sa. Am avut prilejul să ascultăm piese interpretate la pian la 4 mâini de acest superb cuplu. Pe urmele altor pianști faimoși, precum Rubinstein, maestrul Valentin Gheorghiu își conservă tușul și prospețimea, chiar la această vârstă prodigioasă. Am avut plăcerea să ascultăm Schubert - Fantezia în Fa minor dedicată contesei Karolina Esterhazy - eleva sa pentru care purta pașimii nemărturisite.

Piesa este o conexiune stilistică între forma tradițională de sonată și un poem liber tonal. A urmat Marșul Militar nr 1 în Do major, compus tot în vremea când se afla la curtea Prințului Esterhazy. A urmat Dvorak cu ale sale Dansuri slave, din seria de pieselor inspirate în spirit Dansurile ungare ale lui Brahms, piese în care se simte suflul patriotic al marelui compozitor ceh. Și ca un contrapunct, au urmat Dansurile ungare ale lui Brahms, piese extrem de cunoscute în care se simt și influențele muzicii românești. Finalul a fost constituit de interpretarea la pian la 4 mâini a Rapsodiei române nr 1 în La major a lui Enescu. A fost un moment special, muzica enesciană umplându-ne de efluvii patriotice. Cuplul Gheorghiu ne-a oferit și un bis cu Chopin. Am trăit din nou o seară de muzică încântătoare.

Concert de muzică medievală

Eram convinși înainte de concert, nu știu de ce, că o să fie un concert al unui cor precum Madrigal, dar m-am înșelat. A fost un concert cu instrumente vechi, de muzică medievală, folclorul țărilor apusene. Această muzică ne-a fost adusă de formația Grafic din Arad. O orchestră în care suflul era flautul Corinei Ardelean. Din formulă nu lipseau fluierul cu pretențiosul nume de blockflote și timpanul liderului formației Marcel Săpcu. Din formație mai fac parte Ana Săpcu la oboi, Doru Tebuie la Blockflote alto și bas, Cristian Săpcu la fagot, Beniamin Condoros la percuție, Sandu Ardelean la la tobe și alte instrumente de percuție. Nu lipsea și partea vocală susținută de mezzosoprana Diana Brădean. S-au interpretat cântece vechi din folclorul minnesăngerilor și

trubadurilor medievale. Au dominat cântecele celților irlandezi, velși și scoțieni, cântecele Franței medievale, cântece italiene sau din Peninsula Iberică. Această muzică avea atât izvoare folclorice, cât și influențe date de Biserica Catolică, era cântată la curtea marilor regi ai Franței, ai Angliei, Scoției, Spaniei, sau a împăraților germani ai Sfântului Imperiu. Ea ajunge și-n părțile noastre pe meleagurile transilvane și ne bucură auzul la festivalurile medievale din splendidele cetăți al Sighișoarei, Sibiului sau Brașovului. Printre bucațile interpretate s-a numărat: Lyra, Sparky, Scarborough fair, Sanyogita, Son del Busgoso, Furatum alci provinciam. Sala a răspălit cu generozitate pe muzicieni cu aplauze prelungite.

Recital de pian la patru mâini

Etoamnă. Noiembrie. Lună ce pare fără început și fără sfârșit, un timp trecător. Lună a culorilor ce alcătuiesc superbe tablouri puse în evidență de lumina caldă, blândă, dar puternică a soarelui. Coroanele copacilor au diferite nuanțe. Roșul se amestecă cu galbenul, cu maroul și verdele, cel pe cale de dispariție. Lumina zilei scade văzând cu ochii. Toată bucuria din suflete există până acum trece fără să vrem, în acordul unor game minore, privind cum se desprind frunzele din copaci. Vorba poetului: „Proastă mai e toamna! Spus-am totdeauna./ Frunzele le pierde/ una câte una...” Străbătând drumul cu mașina, printre copacii care străjuiesc șoseaua, vedem lumini ce se aprind, întunericul serii cuprinzând în brațele sale toată această superbă natură, spre a o odibni, a-i păstra culorile peste noapte. Și cineva spunea că pictura cere spațiu, muzica – timp „și cu toate acestea actul vederii este temporal, iar conceptul muzicii este spațial.” Și dacă este toamnă, ne vom ascunde într-o sală de concerte, să simțim acel „concept spațial”, în sala Reynolds Industries Theater a Universității Duke din Durham – Carolina de Nord. Vom asculta Recitalul de pian la patru mâini a doi pianiști.

Honoré de Balzac

”

„În muzică instrumentele joacă rolul culorilor folosite de pictor.”

Înainte de apariția celor doi pianiști pe scenă, am privit pianul și gândul mi-a fugit pentru câteva clipe la cel mai îndepărtat strămoș al său, monocordul, instrument folosit de filosoful și matematicianul grec Pitagora, pentru măsurarea intervalelor și pentru a demonstra faptului că înălțimea sunetului este invers proporțională cu lungimea coardei. Asemenea oamenilor, instrumentele au strămoși și au cunoscut evoluția în timp. Astfel a apărut în final pianul, iar omul cu ajutorul lui a putut să-și exprime frumusețile sufletului, fanteziile imaginative. A apărut și a cunoscut două forme de utilizare: cea în care ambii instrumentiști folosesc un singur instrument și cea în care fiecare pianist are propriul instrument. Punctul de plecare în seria recitalurilor de pian la patru mâini este considerat acela în care Wolfgang Amadeus Mozart împreună cu sora sa au interpretat pentru prima dată în public la Londra o Sonată. Seria de recitaluri a continuat cu lucrări pentru pian la patru mâini compuse și interpretate de Johann Christian Bach, M. Clementi și Ludwig van Beethoven.

Suntem în ziua de 14 noiembrie 2010. Pianistul brazilian Arnaldo Cohen locuiește acum în Statele Unite, are o reputație bine meritată, uimind audiențele cu autoritatea și virtuozitate sa muzicală. Aflam că este deseori invitat ca solist al marilor orchestre, precum cea din Philadelphia, Cleveland și Filarmonica din Los Angeles. Tânăra solistă

Nareh Arghamanyan, în vârstă de numai 21 de ani, este născută în Armenia, a studiat la Școala de muzică „Ceaikovski” din Erevan, urmând apoi studiile la Universitatea de muzică și Arte performante din Viena. Prima parte a concertului Duo-ul pianistic la patru mâini a cuprins Sonata în D Major de Wolfgang Amadeus Mozart: Allegro, Andante, Allegro molto și Fantezia în F Minor, Op.103 de Franz Schubert: Allegro molto moderato, Largo, Allegro vivace. A doua parte a recitalului a cuprins Suvenirs, Op. 28 de Samuel Barber: Hesitation tango, Galop; Ma mère L’oye de Maurice Ravel; Două dansuri slave de Antonin Dvorak Wolfgang Amadeus Mozart, muzician austriac din secolul XVIII, violonist, pianist, dirijor și compozitor austriac, reprezentant al clasicismului vienez a scris concerte pentru vioară și pentru pian, opere: La Finta Giardiniera, Răpirea din Serai, Nunta lui Figaro, Don Giovanni, Così fan tutte, Flautul fermecat. Dar și simfonii, cvartete de coarde, sonate pentru vioară și pian, muzică religioasă. Piesa interpretată de cei doi pianiști – Sonata în D Major – a strălucit, ca de altfel toate lucrările lui, prin sentimentul pasionant al dragostei de viață, de oameni. Entuziasmul sufletului însetat de dragoste, de fericire și lumină, înveșmântând tristețea în frumusețea sonoră a gamei majore, a fost redată cu măiestrie în dialog și sincronizare, de către cei doi pianiști.

Franz Schubert, compozitor austriac din secolul XVIII, strălucește prin romantismul său. Creator al liedului modern (600 de lieduri), a mai scris simfonii, uverturi, opere, lucrări pentru diverse formații, printre care și piese pentru pian, la două și patru mâini. Mi-a plăcut în mod deosebit această piesă – Fantezia în F Minor, Op.103, toate cele trei părți având ca temă a sufletului melancolia. Mâinile celor doi pianiști se ridicau precum aripile unor păsări pregătite pentru avântul zborului, urmând un puternic, generos Largo și, în cele din urmă, Scherzo-ul clocotitor cu caracter dramatic. Superb!

Samuel Barber, compozitor american al secolului trecut are o muzică melodică, bogată în textură și liberă în ritm. Suvenirs, Op. 28, cele două dansuri au fost într-adevăr melodioase, cu ritmuri diferite, primul de tangou și al doilea de galop.

Maurice Ravel – reprezentant al muzicii franceze din secolul XX, compozitor îndeosebi al pieselor pentru pian, cu îndrăznelile lui inovatoare, a reușit cu piesa Ma mère L’oye să ne facă să ascultăm o muzică ritmică, plină de colorit muzical divers, scrisă pentru și despre copii.

Antonin Dvorak, compozitor ceh al secolului XIX a scris piese vocale, instrumentale, corale, concerte, dansuri slave, uverturi, serenade, suite, poeme simfonice, opere, simfonii. Superbe cele Două dansuri slave, cu ritm de mazurcă,

dar și cu elemente dumka (dans melancolic Ucrainian). Conținutul liric al acestei muzici a fost bine ales pentru final, impresionând auditorii, iubitori ai muzicii clasice.

Cei doi pianiști au demonstrat o interpretare plină de virtuozitate. Pianistul Arnaldo Cohen, din sufletul său, prin degetele sale, ne-a transmis emoția părților lirice ale pieselor, dar și virtuozitatea - ușurința tehnică a execuției interpretative a părților care au necesitat măiestrie. Pe drept cuvânt, tânărul regizor Steve Smith l-a caracterizat ca fiind „Un model de echilibru și imaginație”. Am apreciat de asemenea tenacitatea și dăruirea tinerei pianiste. Pianiștii au fost îndelung aplaudați.

Am ieșit din clădire entuziasmați, întâmpinați de mirosul toamnei, de liniștea și melancolia ei blândă. Priveam copacii și mă gândeam la câteva fraze scrise de cineva: „Dacă n-ai văzut niciodată copacii bătând din palme și munții cântând, nu este pentru că așa ceva nu se întâmplă. Roagă-L pe Dumnezeu să-ți deschidă urechile și ochii și atunci vei putea reintra în simfonia creației.”

Frumoasă toamnă în Carolina de Nord! Și mă mai gândeam la toamna vieții. Dacă... ar fi lipsită de furtuni, ar putea fi plăcută, lungă, chiar fermecătoare.

Vavila Popovici, SUA

„Mulți Ani, „Ars Nova”!

Consiliul Județean Argeș, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Argeș, Teatrul „Al. Davila” Pitești au organizat, la începutul lunii decembrie a.c., concertul „40 de ani în slujba muzicii corale românești”, dedicat corului de cameră „Ars Nova”. La inițiativa profesorului Gheorghe Gomoiu, în anul 1970, ia ființă corul de cameră „Ars Nova”. Format din tineri absolvenți ai institutelor muzicale din țară, profesori de muzică la școlile piteștene, absolvenți ai diferitelor facultăți care au cântat în diverse coruri, „Corul Tineretului Pitești”, cum s-a numit inițial, are sprijinul directorului Casei Tineretului, Dorel Ștefănescu.

Peste doi ani, este propusă restructurarea ansamblului coral și transformarea sa în cor de cameră. De atunci și până în prezent este cunoscut sub numele „Ars Nova”. De-a lungul timpului a susținut numeroase spectacole și turnee în țară și

în străinătate, participând la schimburi culturale cu formații de gen din Olanda, Germania, Suedia, Franța, Grecia, Italia, Turcia, Spania.

Dacă până în 1985 a funcționat pe lângă instituții de cultură piteștene care au avut potențial financiar, din 1985 trece sub îndrumarea Centrului Creației Populare Argeș, instituție finanțată de Consiliul Județean Argeș. Un merit deosebit al succesului Corului de Cameră „Ars Nova” l-au avut, în afara dirijorului și sufletul acestuia – profesorul Gheorghe Gomoiu, primarul Valeriu Nicolescu și directorii Val Dobrin și Costin Alexandrescu.

Dintre premiile, trofeele și medaliile obținute amintim: Premiul I la Concursul Interjudețean „G. Dima”, Marele Premiu, Trofeul Festivalului „D. G. Kiriac” și Cupa Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, Trofeul Festivalului „Ioan D. Chirescu” ș.a. Are în palmares și medalia Festivalului de la Barcelona (1982). Repertoriul corului „Ars Nova” cuprinde lucrări de o mare diversitate stilistică, de la preclasicism la romantism. Dintre compozitorii regăsiți în repertoriu remarcăm pe: Mircea Neagu, Alexandru Pașcanu, Irina Odăgescu Țuțuianu, Dan Buciu, Constantin Arvinte, Gheorghe Bazavan, Constantin Romașcanu.

La evenimentul de la Teatrul „Davila” invitat de onoare a fost corul „P. S. Faros Neon Modanion” din Halkidiki, Grecia, dirijat de Reveka Felekidu. Un cor, o viață, o scenă, un eveniment. Totul sub marca „Ars Nova” și Gheorghe Gomoiu. Mulți Ani coriștilor și tuturor celor care fac totul ca, prin muzică, lumea să fie un pic mai bună.

Mihaela FULGEANU MATEI

La 22 noiembrie 1955, maestrul Emanoil Popescu pune bazele, la Palatul Culturii din Pitești abia înființat, Coralei bărbătești „D.G.KIRIAC”. Un cor pe care l-a condus vreme de 44 de ani și căruia i-a dus faima în țară și în lume.

La 3 decembrie 2010, cel care dirijează, de 11 ani încoace, corala „Kiriac”, maestrul George Paraschivescu, a marcat aniversarea a 55 de ani de activitate neîntreruptă printr-un inedit spectacol.

Supremația naiului

L-am revăzut pe Gheorghe Zamfir pentru a treia oară în cinci luni. Prima oară, la căpătâiul marelui fotbalist Nicolae Dobrin, maestrul naiului a interpretat o doină pentru cel care i-a fost, ani de-a rândul, prieten. A doua oară a strălucit pe scenă. Acum, pe scena Casei de Cultură a Sindicatelor, răspunzând invitației Filarmonicii Pitești să susțină un recital. Alături de un alt maestru al dirijatului de astă dată, dirijorul Ovidiu Bălan. Naiurile sale magnifice și interpretarea magistrală au făcut ca sutele de spectatori să vibreze și să aplaude, în picioare, minute în șir.

Publicul piteștean a avut bucuria, la 6 martie 2008, să audieze, în premieră, în România, „valsul negru” compus de Gheorghe Zamfir și interpretat alături de orchestra Filarmonicii.

Aflat departe de țară, în 1983, în Canada, în noaptea de Crăciun, pe viscol, stând singur la pian, plângând și gândindu-se acasă, a compus „Dans din Hudson”, o sărbătoare oltească pe care i-a dedicat-o mamei. De fapt, în acea seară tristă de iarnă, când toți cei dragi se strâng în jurul bradului, maestrul Zamfir și-a sunat mama și i-a cântat la pian noua melodie.

După 1990 în Ecuador, când era la un fost coleg de Conservator, a rămas uimit când l-a văzut pe celebrul său prieten, erou național, jucându-se cu o tarantulă numită Ghertrude. Atunci a pus pe note „Tarantela pentru nai”.

Naiul, care s-a născut din vocea unei femei, l-a fermecat și pe Gheorghe Zamfir, care, la rândul-i, i-a fermecat pe melomani. A înregistrat nenumărate discuri (cu arii din opere, de autor), a cântat alături de mari orchestre ale lumii, a strălucit pe scenele ale globului, dar a rămas același om sensibil legat de glia strămoșească. A iubit pădurea (dedicându-i un „dans al pădurii”), a iubit culorile (care au fost puse pe note în șapte tangouri), a avut curajul să scrie valsuri provocându-l pe marele Strauss cu un „vals pentru nai și orchestră”, dar și valsuri legate de starea sufletească (negru și verde), ne-a purtat pe muzica lui Puccini, Webber, Bizet, ne-a cântat și ne-a demonstrat încă o dată, dacă mai era nevoie, că „Ciocârlia” nu sună mai bine ca acasă în interpretarea sa inegalabilă.

Demnă de semnalat, în încheiere, alături de interpretarea magnifică a dirijorului Bălan, remarcă sa: „în alte țări se desființează filarmonici. Îți felicit pe cei care au făcut Filarmonica piteșteană, pentru că singura care rămâne peste timp este cultura”. Nimic mai adevărat!

Mihaela FULGEANU-MATEI

Pe strune de harpă cu Ion Ivan Roncea

Filarmonica Pitești, dirijorul Alexandru Ganea și cel mai bun harpist român, maestrul Ion Ivan Roncea, au susținut la Casa de Cultură a Sindicatelor, un concert simfonic extraordinar, „Jupiter”, ce a adunat în sala de concert iubitorii harpei. Mai puțini ca altădată, dar sinceri și adevărați. Pătrunși de muzica lui Händel și Mozart.

Ion Ivan Roncea este un vituoz al harpei. A cântat și a încântat de-a lungul timpului generații de spectatori și de telespectatori. Pe meleaguri natale și internaționale. A susținut recitaluri apreciate de critică și de public.

A colaborat, ca solist sau în orchestră, cu dirijori ca Sergiu Celibidache, Seiji Ozawa, Michel Plasson, Ronald Zollman, Mendi Rodan, Horia Andreescu, Ion Băciu, Ion Marin, Dorel Pașcu sau soliști precum Ion Bogdan Ștefănescu, Aurelian Octav Popa, Dan Grigore, Ștefan Ruha, Johnny Răducanu.

A întreprins numeroase turnee în Austria, Germania, Italia, Grecia, Spania, Danemarca, China, SUA, Ungaria, Polonia, Turcia.

A cântat în festivaluri la București, Salzburg, Viena, Cardiff, Budapesta, Belgrad și la concertele mondiale de harpă din Olanda, Austria, Franța, Cehia și Israel.

Are înregistrări în studiouri de radio și televiziune din Viena, Copenhaga, Paris, Frankfurt pe Main, Ierusalim, Praga, Sofia, Budapesta, București.

A insuflat dragostea pentru harpă și muzică unor tineri aspiranți: Miruna Vidican, Anca Beck, Ioana Nicolescu, Ionela Brădean, Roxana Moisanu, Anna Dermani.

Este organizatorul primului festival și a primei expoziții de harpă din România. Este membru al Asociației Internaționale a Harpiștilor.

La concertul „Jupiter” orchestra simfonică a Filarmonicii Pitești a susținut „Concerto grosso op.6 nr. 4”, „Concert pentru harpă și orchestră în Si bemol Major op. 4 nr. 6” de Händel și „Simfonia nr. 41 Jupiter” de Mozart.

Ion Ivan Roncea este un brand al românilor greu de egalat. De întrecut și mai greu!

Mihaela FULGEANU MATEI

Mihai Ungureanu și lumea fascinantă a muzicii

Filarmonica Pitești a venit în întâmpinarea dorințelor melomanilor organizând un concert extraordinar cu pianistul Mihai Ungureanu. Un repertoriu pe măsură, cu muzică din Korsakov, De Falla și Gimenez. „Nopti în grădinile Spaniei”, cu orchestra Filarmonicii Pitești, dirijorul Tiberiu Oprea și pianistul Mihai Ungureanu. Nopti de seară de octombrie pe scena piteșteană. Lume multă, caldă, avizată ascultând „Capriccio Espagnol”, „Noches en los Jardines de España” și „La boda de Luis Alonso”. Noptile din grădinile Spaniei s-au mutat, pentru câteva ore, în sala Casei de Cultură a Sindicatelor.

Un program gândit împreună cu dirijorul Tiberiu Oprea. Pentru prima oară pe scena Filarmonicii Pitești, cu o orchestră tânără. O probă de ambiție pentru această lucrare a lui De Falla. Un acompaniament mai puțin cântat, chiar și de orchestre de mare tradiție. O probă pentru dirijor, orchestră, dar și pentru maestrul Ungureanu. Muzică impresionistă, de factură spaniolă, cu influențe franțuzești.

Aplauze, bisuri, flori, muzică. De calitate. Pe măsură, pentru publicul care în fiecare joi se destinde la filarmonică.

Părinții, iubitori de muzică, i-au influențat pașii copilului Mihai Ungureanu către drumul muzicii. La fel și surorii sale, care, într-un final, a ales cariera didactică, fiind profesor de filosofie. Un drum plin de fascinație pentru tânărul pianist către instrumentul mare, negru. Temeinicia, aplecarea, volumul de muncă, sacrificiul, ambiția au făcut ca Mihai Ungureanu să devină un nume în muzică. Drumul nu a fost ușor, fiind presărat de obstacole.

Ca elev, a participat la concertele educative ale Filarmonicii Craiova, atras fiind de marii muziceni, soliști și dirijori, dar și de lucrările deosebite care se interpretau. A debutat la 16 ani pe scena Filarmonicii Craiova. A devenit solist concertist al aceleiași instituții. Chiar director general. Funcție la care a renunțat pentru muzică. Pentru a-și urma calea. Nu i-a uitat niciodată pe mentori, pe cei care l-au făcut să-și aleagă propriul drum. Cu sfaturi deosebite, versiuni interpretative diferite.

În peisajul actual al societății muzicianul Mihai Ungureanu este decepționat că se face abstracție de tradiții: „Am trăit și am crescut bazându-ne pe tradiții, pe tot ceea ce am avut în spate. Sunt tineri azi care nu au auzit de marii pianiști Rubinstein, Horowitz, Richter, nu le-au ascultat vreodată muzica.” Nu visa niciodată să ajungă pe asemenea culmi. Dar poate spera.

Înainte de 1989 nu a cântat decât pe scene din țările estice și din URSS. Nu i se dădea viză. Pentru că era un pianist talentat și un om de caracter. După 1989, ca o recompensă, a străbătut lumea în lung și-n lat. Nu a uitat turneele din Japonia, Coreea de Sud, Spania.

Iubește cel mai mult muzica lui Brahms. Dar și pe cea a lui Rahmaninov, Ceaikovski. Este atras și de compozitorii români: Lipatti, cu care a fost comparat de presa germană („este o comparație deosebit de flatantă”), Enescu („din păcate e foarte puțin cunoscut față de cum ar trebui să fie perceput. E o muzică rafinată pe care o descoperim și de care încercăm să ne apropiem și noi și publicul”).

Ar cânta mereu Rahmaninov, „Variațiuni pe o temă de Paganini”. Concert pe care, de ce nu, îl așteptăm și la Pitești.

Cântă și încântă de fiecare dată. Cu dăruire, profesionalism și competență. Un nume mare pe o scenă mare: a muzicii!

MIHAELA FULGEANU MATEI

Dar din dar

Ionuț Bogdan Ștefănescu

Flaut zămislit
Din os împărătesc
Ademenind harul ceresc
Mi-ai prins sufletul în cerc
Asemenea cocorului
Îndrăgostit
Și neînchiptuit de alb

Abia atins de gând
Osul argintat
S-a sfărâmat
Șoptind durerea sunetului
Trecut ca o săgeată
Prin transparența
Liniștii de piatră

Ce sunet neștiut
De nici o ureche
S-a-ntors din lăuntru
Albăstrind copacii
Ca un zvon stelar
Lăcrimat
Pe frunze de arțar

Din osul rupt
Cu patimă de menestrel
Ecoul s-a desprins hoinar
Silabisind prin nouri de cleștar
Cu rece glas
Încercuit de timp
Dar din dar...Orfeu...Olimp

Vioara

Viorii, instrument minune,
Enescu i-a dus vestea-n lume!
Arcușu-mblânzitor de strune
Cu rapsodii de brav renume!

Pianul

Ca să fii bun pianist
Trebuie să muncești ca Liszt:
Să te joci cu clapele
Pân'te-or trece apele!

Nic. Petrescu

You Tube HD

www.youtube.com/filarmonicapitesti

Ianuarie

L	M	M	J	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Februarie

L	M	M	J	V	S	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

Martie

L	M	M	J	V	S	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Aprilie

L	M	M	J	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Mai

L	M	M	J	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Iunie

L	M	M	J	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Iulie

L	M	M	J	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

August

L	M	M	J	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Septembrie

L	M	M	J	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Octombrie

L	M	M	J	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Noiembrie

L	M	M	J	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Decembrie

L	M	M	J	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

